

HITLERIS RYZOSI NAIKINT FRANCUZŲ TAUTĄ

SVARBI CHURCHILL KALBA

Anglai ruošiasi pradėti puolimus

Sabotažo aktai, nepasitenkinimas ir Petaino vyriausybės nesugebėjimas tinkamai išspręsti jokios svarbios problemos, verčia Hitlerį galvoti apie visišką Francuzijos okupaciją. Tokius planus Hitlerio štabas jau turi paruošęs.

Churchill, norėdamas išvengti visišką Francuzijos pražūtį, vakar per radiją pasakė labai svarbią kalbą. Jis pats ją pirmą pasakė angliškai, o vėliau pakartojo francuziškai.

Churchill papasakojo apie Hitlerio planus okupuoti visą Francuziją ir panaikinti francuzų kultūrą, išnaikinti mokslo įstaigas, sudeginti francuzų rašytojų knygas ir sunaikinti francuzų įnašą į dabartinę civilizaciją.

Hitleris yra pasiryžęs dėti visas pastangas francuzų tautos gyvenimui išardyti ir sunaikinti, — tvirtina. Hitleris yra pasiryžęs visą Europą paversti į uniformotą nacilandiją, kurią išnaudos, plėš ir kankins ginkluoti nacių gangsteriai.

Churchill kviečia francuzus susiprasti, kad dar ne vėlu. Britai veda kovą, kuri atneš vaisius ne vienoms anglams, bet ir francuzams. Britai kviečia

francuzus padėti vesti šią kovą. Bet jeigu jūs kovoje nenorite dalyvauti, sako, tai bent mums nekludykite. Kovos rezultatai britai žada džiaugtis kartu su francuzais.

Vokiečių radijas paskelbė, kad britai nori pagrobti francuzų laivyną ir kolonijas. Churchill tvirtino, jog tai yra melas. Britams nereikia francuzų kolonijų. Britai vien tik tai nori sumušti Hitlerio jėgas.

Baigė kalbą tvirtindamas, kad ligi šiam metui anglai kontroliavo vien tik jūrą, bet 1941 metais britai pradės kontroliuoti orą.

Britų kolonijų ministeris Lloyd, kalbėdamas Glasgove, pasakė, kad artėja diena, kada britai pradės pulsti. Ligi šiam metui mes vien tik grynėmės. Britai perkels kovą į priešų teritoriją.

Admiralito lordas Alexander, kalbėdamas britų laivynas kasdien bus aktyvesnis. Laivynas jau padarė kelis puolimus, bet ateinančiomis savaitėmis jo veikla bus žymiai didesnė. Britų aviacija paskutinėmis dienomis labai aktyvi. Ji ne vien Vokietijos centrus bombardavo, bet iš naujo Italiją pasiekė.

Japonai įžengia į Haiphong, Prancuzų Indo-Kinijos miestas.

Suimtas vienintėlis kareivis

WARDA, Indija, spalio 21 d. — Britų vyriausybė ligi šiam metui nepavyko susitarti su indais bendradarbiavimo reikalu. Naujai perrinktas indų lyderis Mahatma Gandhi tęsia pasyvų pasipriešinimą prieš britus.

Bhava, didelis Gandhi draugas ir pasyvaus pasipriešinimo šalininkas, apsisilko kareiviškais drabužiais ir pradėjo kviešti indus pasyviai priešintis britų pastangoms rinkti pinigų ir verbuoti savanorius britų kariuomenei. Bhava, save skaitė vienintėliu Indijos kareiviu, šis vienintėlis kareivis britų buvo suimtas.

Giria britus

MASKVA, Rusija, spalio 21 d. — Ligi šiam metui rusų spauda visą laiką gyrė vien tik vokiečių kariuomenę, bet paskutiniu metu ir britų atžvilgiu pasako teisingą žodį. Rusų kariuomenei skirti laikraščiai rašo, kad britų orlaiviai padarė daug nuostolių visai vokiečių karo gamybai ne tik vakarų Vokietijoje, bet ir visuose krašto kampuose.

Pirmą kartą rusų gyventojai išgirdo, kad anglų krašto apsauga sudraudė vokiečių aviaciją ir numušė labai daug nacių lakunų.

Pakėlė duonos kainas

MASKVA, Rusija, spalio 21 d. — Sovietų vyriausybė šiomis dienomis paskelbė, kad šių metų derlius buvo labai geras, bet šiandien pakėlė duonos kainą, kai kuriose vietose. Maskvoje ir Leningrade duonos kaina pakelta 15 nuosimčių.

Keisčiausia, kad vyriausybė gyventojams nepadarė jokio paaikškinimo, kodėl pabrango duona; nepasakė kurios priežastys ją priverstė imtis tokio nutarimo. Kai kuriose vietose vyriausybė sumažino bulvių kainas. Tvirtinama, kad sovietai turi didelę javų atsargą.

Kaltina Willkie

NEW YORK, N. Y., spalio 21 d. — Senatorius Byrnes šiandien pareiškė, kad Willkie padarė kelis labai neteisingus tvirtinimus. Jis pasakė, kad Amerikos kariuomenė yra visai neapsiginklavusi. Diktatoriai gali patikėti, kad Amerika iš tikrųjų yra tokia bejėgė. Willkie tvirtinimai gali pada-

Padidėjo gamyba

NEW YORK, N. Y., spalio 21 d. — Laguardia, New Yorko mēras ir nepriklausomų balsuotojų komiteto pirmininkas, šiandien paskelbė, kad jis ir daugelis nepriklausomų balsuotojų atiduosi savo balsus už Roosevelta, nes prezidentas smarkiai padidinęs krašto gamybą.

Laguardia davė labai daug statistikos duomenų, kuriais įrodo savo tvirtinimus. Daugelis bendrovių, kurios 1933 metais turėjo didelių nuostolių, šiemet daro didelę apyvartą ir padarė gražius pelnus. Laguardia kritikavo Willkie, kuris visą laiką tvirtina, kad Rooseveltas kraštą prie bedugnės privedė.

Naujokų dėmesiui

WASHINGTON, D. C., spalio 21 d. — Naujokams šaukti komisijos pirmininkas Dykstra pranešė, kad pirmą naujokams imti loteriją bus daroma spalio 29 dieną, vakare. Dykstra padarė šį pranešimą, pasikalbėjęs su Rooseveltu.

Loterijai bus vartojami tie patys prietaisai, kuriuos vyriausybė vartojo 1917 metais, kai šaukė vyrus karan. Karo ministerija visus užsiregistravusius skirsto į serijas. Loterijos būdu nuspręs kuri vyrų serija privalės pirma atlikti karo tarnybą. Nuo tarnybos loterija nieko nepaluosuos.

Negrų norai

WASHINGTON, D. C., spalio 21 d. — Negrų atstovai atvyko pas prezidentą ir prašė, kad vyriausybė paskirtų negrams daugiau divizijų. Negrai nori, kad visi karininkai tose divizijose būtų negrai.

Be to, negrų atstovai prašė prezidentą, kad paskirtų karo laivą, kuris būtų komanduojamas ir aptarnautas vien negrais. Jie nori, kad Suvienytos Valstybės pastatytų kitus karo laivus, kuriuos aptarnautų juodukai; nori turėti kreiserį, submariną ir kitokios rūšies laivus. Prašo, kad negrams būtų leidžiama eiti į karo mokyklas ir ginti kraštą kartu su kitais žmonėmis.

ryti labai blogą įspūdį visoms pietų Amerikos valstybėms. Jeigu Rooseveltas anksčiau nepastumdėjo krašto apsaugos reikalų, tai vien tik todėl, kad respublikonai balsavo prieš jo projektus.

Protestuoja prieš italų

WASHINGTON, D. C., spalio 21 d. — Užsienio reikalų departamentas šiandien gavo kelis protestus iš Kalifornijos, nuo žibalo bendrovių. Jos protestuoja prieš italų bombardavimus Persijos įlankoje. Žibalo bendrovės tvirtina, kad ten yra didelės žibalo atsargos, priklausančios Amerikos bendrovėms. Ten dirba apie 400 darbininkų, Amerikos piliečių. Protestai pasiūsti Sumner Welles vardu.

Galima tikėtis, kad Amerikos vyriausybė pasiųs italų vyriausybę griežtą protestą dėl minėto bombardavimo.

Turkai ruošiasi

BUDAPESTAS, Vengrija, spalio 21 d. — Tvirtinama, kad rusų ir turkų karo vyrai tariasi Dardanelų gynyboje reikalingais. Vengrų laikraščiai skelbia, kad rusų-turkų susitarimas yra tikras. Turkai gabena didelius savo kariuomenės vienetus prie Dardanelų ir Bulgarijos sienų.

Rusai pradžioje esą nenorėjo turkams padėti, bet turkų karo vyrai juos įtikino. Rusai pamatė, kad iš Graikijos vokiečiai lengvai gali bombarduoti rusų žibalo versmes. Rusai turkus ragina skubiai ruošti apsaugą. Graikai irgi rengiasi pasipriešinti.

Toli siekia

ROMA, Italija, spalio 21 d. — Italų vyriausybė paskelbė, kad Italų karo lėktuvai, bombarduodami persų įlanką esančias žibalo atsargas, norėjo paveikti indus.

Italai žino, kad indai britais yra nepatenkinti. Indai, matydami, kad britų imperija negali apsiginti, bus daug drąsesni ir pasyvų pasipriešinimą prieš britus.

Italai tikisi, kad jiems daug padės komunistai, kurie senai stengiasi vesti propagandą Indijoje.

Italus muša

ROMA, Italija, spalio 21 d. — Britų karo lėktuvai praeitą naktį bombardavo kelis šiaurės Italijos miestus. Italų karo vadovybė praneša, kad bombardavimo metu buvo užmušti 8 gyventojai. Verona mieste britų bombos patalė į vieną pašalpos įstaigą, kur gyvena

VĖLIAUSIOS NAUJIENOS

— Vokiečių karininkai nuteisė olandų akademijos profesorius de Vries pusantų metų kalėjimo už anglių radijaus klausymą.

— Petain vyriausybė areštavo kelis komunistus. Ligi šiam metui Hitleris Petaino ministeriams draudė liesti komunistiškai nusiteikusių elementus.

— Hitleris sutrumpino mokymo laiką karo lakunams. Oficialiai skelbiama, jog lakunai nori greitai išvykti į frontą. Hitleriui truksta gerų lakunų.

— Morgenthau leido francuzų ambasadoriui naudotis Amerikoje esamu francuzų aukso Amerikos valstybėse dirbantiems diplomatams apmokėti.

— Britų lakunai bombardavo Turino ir Milano aviacijos fabrikus.

— Japonų prekybos misija olandų Indijoje gavo įsakymą grįžti į Tokiją. Japonai skaito derybos nutrukusiomis, bet olandai nori rasti budą susitarti.

— Vokiečių vyriausybė uždraudė siųsti žinias iš Vokietijos nakties metu. Dabar iš Vokietijos naujienos ateis labai suvėlintos.

— Vakarių naktį britai iš naujo bombardavo Francuzijos pakraščius, Hamburgą, Wilhelmshaveną ir kitus miestus.

— Jugoslavija nežada prisidėti prie britų organizuojamo Balkanų fronto. Britus palaiko turkai ir graikai.

— Britai areštavo japonų spaudos atachee Singapure. Tvirtina, kad jis siuntė užsienin žinias apie kariuomenės judėjimą.

— Paragvajaus generolas Morinigo nori įvesti totalitarinę diktaturą krašte. Jis paėmė valdžią, kai oro katastrofoje žuvo prezidentas Estigarribia.

— Kovos lauke žuvo drąsus čekų lakunas, kuris nuo karo pradžios numušė 27 vokiečių lėktuvus.

— Turkų spauda ir valstybės vyrai labai griežtai nusistatę prieš vokiečius. Visi įsitikinę, jog turkai pasipriešins naciams, jeigu jie bandys okupuoti Dardanelus.

senai ir vaikai. Kiti orlaiviai bombardavo Pavia ir Alesandria miestus. Visur britai bombardavo civilinius gyventojus.

Italai nieko nesako apie karo fabrikus, kurie yra minėtose miestuose. Britai praeitą naktį anglų karo lėktuvai padarė didelį nuostolių Berlyne. Naciai skundžiasi, kad britai numetė kelias stiprias bombas į gyvenamus namus. Namus sugriovė ir daugelį gyventojų užmušė. Naciai verkšlena, kad tapo užmušti visai nekalti gyventojai.

Naciai ašaroja

BERLYNAS, Vokietija, spalio 21 d. — Vokiečių informacinė agentūra praneša, kad praeitą naktį anglų karo lėktuvai padarė didelį nuostolių Berlyne. Naciai skundžiasi, kad britai numetė kelias stiprias bombas į gyvenamus namus. Namus sugriovė ir daugelį gyventojų užmušė. Naciai verkšlena, kad tapo užmušti visai nekalti gyventojai.

Pasakoja, kad anglai be stiprių bombų, numetė labai daug gaisrą keliančių bombų. Girdi, gyventojai neturės kur prisiglausti, nes namai tapo sugriauti. Naciai savo krašto gyventojams nieko nesako apie vokiečių daromus žiaurumus Londone ir kitose Anglijos vietose.

Neblogas pasiu-lymas

WASHINGTON, D. C., spalio 21 d. — Senatorius Gibson, praeitą naktį kalbėdamas per radiją, pasakė, kad iš Amerikos reikia išsiųsti visus ambasadorius ir konsulatų tarnautojus, kurie tarnauja Hitleriui.

Gibsono nuomone italų, francuzų ir kai kurių kitų kraštų vyriausybės yra Hitlerio patsudėliai; tų vyriausybių tarnautojai yra Hitlerio agentai, todėl juos visus ir reikia iš Amerikos išvyti. Gibson tvirtina, kad visi šie valdininkai, prisidengę diplomatams duodama neličiamybe, deda pastangas griauti Amerikos galią ir atsparumą.

Giedra ir šilta. Saulė teka 6:10 v. r., leidžiasi 5:00 v. v.

Francuzų nelaimės

VICHY, Francuzija, spalio 21 d. — Pranešama, kad visoj Pirinėjų apygardoj buvo labai didelės liutys. Kai pradėjo kalnuose išlytas lietus leistas, tai padarė labai daug nuostolių. Užplukdė ne tik mažiausius kaimus ir kaimelius, bet ir toki miestą, kaip Perpignan. Vanduo nutraukė judėjimą ir susisiekimą. Praėjo kelios valandos, kol Vichy vėl susijungė su Perpignan.

Francuzai skelbia, kad žuvo daugiau negu 100 asmenų. Spėjama, jog juos numušė vanduo. Jau pavyko surasti keli lavonai. Ispanijos Pirinėjuose aukų skaičius buvo dar didesnis. Ten žuvo apie 180 asmenų.

Belgams mirties bausmė

BRUSELIS, Belgija, spalio 21 d. — Vokiečių karo vadovybė šiandien paskelbė, kad ji bausianti visus Belgijos gyventojus, kurie drįs pas save slėpti Anglijos piliečius. Vokiečiai tvirtina, kad daugelis anglų kareivių pabėgo iš vokiečių nelaisvės, išgiję pilietiškus belgų dokumentus ir laisvai važinėja po kraštą.

Vokiečiai įsako skubiai pranešti karo komendantams apie užsieniškų pasirodymą. Už nepaklusnumą žada bausti mirties bausme.

15,000 bombų naciams

LONDONAS, Anglija, spalio 21 d. — Anglų bombardavimai kasdien vis darosi smarkesni. Anglai ne tik nuo vokiečių geriau ginasi, bet ir vokiečiams

smarkiau užkerta.

Vakar anglų aviacija bombardavo visus vokiečių uostus ir koncentracijos punktus. Ilgavamzdės pakraščių patrankos padarė daug nuostolių francuzų uostams. Anglai tvirtina, kad vakar, pustrėčios valandos laikotarpyje, vokiečius jie apdovanojo 15,000 bombų.

Kliuva amerikiečiams

LONDONAS, Anglija, spalio 21 d. — Pranešama, kad vokiečių numesta bomba padarė didelių nuostolių Amerikos ambasados rumams Londone. Laimė, kad numesta bomba negreit sprogo. Visi tarnautojai turėjo laiko iš rūmų pasitraukti. Bomba išdaužė visus ambasados langus ir išmušė daugelį rėmų.

Iš Berlyno pranešama, kad britų paleista bomba išdaužė Berlyne dirbančio pirmo Amerikos ambasados sekretoriaus langus. Sekretoriaus asmeniška nepalietė, bet padarė nuostolių. Kaip matyti, amerikiečiams kliuva abiejose fronto pusėse.

NEW YORK, N. Y., spalio 21 d. — Laivyno sekretorius Knox šiandien apžiūrėjo jūras ir oro laivyno bazes New York'e. Knox pasakė, kad Amerikos laivyno puolamoji jėga yra geriausia ir stipriausia, ji geresnė už kitų kraštų laivynus.

Knox pabrėžė, kad Amerika dar neturi pakankamai gerai įgudusių lakunų, bet mankštini mai daromi visu smarkumu ir netrukus turėsime reikalingą jų skaičių. Džiaugiasi dirbuvėmis, nes visur darbas eina daug sparčiau, negu pradžioje vyriausybė tikėjosi.

Dėdė Amerikonas

Bronė M.—tė.

(Tęsinys)

Naručio gyvenime buvo pirmas toks atsitikimas, kada jisai sudarė tokias ypatingas sąlygas pasikalbėjimui su parapijos mokytais žmonėmis, šimkaičių Joselis buvo labai protingas ir sąmoningas žydėlis, jisai galvojo visai praktiškai: Narutis turi dvi suaugusias dukteris, kurias reikia išleisti už vyrų, vargamistra nevedęs, tai gi kviečia artimesniam susipažinimui ir greitai galima bus laukti vestuvių. Tuo atsitikimu Joselis tikrai apsiriko, nes Narutis turėjo grynai moksliskus tikslus.

Narutis nekantriai laukė, kad tiktai galimai greičiau ateitų jo kvietieji svečiai ir išaiškintų jam tai, ko jisai nesupranta. Labai ilgai laukti ir nereikėjo, nes kvietieji žmonės buvo punktualūs. Savo svečiai Narutis buvo ypatingai patenkintas, o Joselis buvo irgi patenkintas, nes jisai gerai žinojo, kad Narutis nors ir ne didelį užkūrą turi, bet visuomet prie plinigo.

Savo svečius Narutis vaišino, kaip įmanoma. Prie degtinės Joselis iškepė porą gerų ančių ir paruošė kitų reikalingų užkandžių. Narutis nebuvo degtinės mėgėjas, bet su tokiais aukštais svečiais, kaip zakristijonas ir vargamistra, su didžiausiu malonumu gėrė. Zakristijonas, kaip senas bažnyčios tarnas, degtinę gėrė taip, kaip ištroškė žmonės geria vandenį, nes jo tarnybinė padėtis prie to jį buvo taip įpratęs, vargamistra nors ir jau buvo žmogus, bet kelių metų kalėdo-

žai žino. Telsybę pasakius, nors kai kurie kaimiečiai jį vadino mokyto žmogumi, bet jisai niekur ir nieko nesimokė. Pergalvojęs jisai prisiminė tuos laikus, kuomet jisai mokėsi vargamistro mokslo pas Raseinį vargamistrą ir anas jam apie tokius dalykus niekuomet nieko nepapasakojo. Gerai prisiminė musų vargamistrą, kaip kiekvieną dieną atėjęs į pamokas, turėdavo nuvalyti ne tikai vargamistrai ir ponai vargamistrienei batų, išlaukti ir išmągoti jų kambarius, prikapti malkų, pakurenti pečius, pašerti karvę ir kiaules ir visą tai padariusį reikėjo nusiprausti ir tiktai tuomet eiti prie fortepiono ir pradėti savo mokslą. Kuomet atsikeldavo ir apsisėdavo po pusę vargamistrą, atėdavo į jo kambarį, turėdavo ramiai atsisototi ir atraportuoti tai, kas jam įvyko per dieną.

— Garbė Jėzui Kristui, — ir, be to, vargamistrai turėdavo pakartoti muzikos teoriją: do, re, mi, fa, sol, la, si, do. Ką reiškė tie lotyniškai muzikališki žodžiai, jisai ir šiandien apie tai nieko nežino ir nesupranta. Taip jisai mokėsi dvejus metus ir tiktai po dvejų metų tokio mokimosi pradėjo jį vargamistra vestis į bažnyčią ir tenai mokyti giedoti ir kitokių bažnytinių mokslų. Mokėsi tris metus, bet per tą laikotarpį jam niekas neaiškino, kodėl įvairiais metų laikotarpiais giedamos nevienuosios giesmės.

Nuodugniai pergalvojęs ponas vargamistra galutinai įsitikino, kad jisai apie tokius dalykus nieko nežino. Prisiminė, kad, baigęs savo mokslą pas Raseinį vargamistrą, persikėlė į šimkaičius ir jau treči metai, kaip čionai gyvena ir iki šiol niekam net į galvą neateidavo tokios mintys apie tas nelaimingas giesmes. Sau jisai daleidė, kad vienosios giesmės nusibosta, todėl ir reikia jas laikas nuo laiko keisti.

Toks pono vargamistro aiškinimas buvo ne visai tikęs ir todėl jisai nepadarė reikiamo įspūdžio nė į poną zakristijoną, nė į Narutį, ir todėl Naručio akys jo moksliskasis autoritetas visiškai žlugo.

Zakristijonas, išklauskęs tokį pono vargamistro aiškinimą, pilnai įsitikino, kad vargamistras apie tai neturi reikiamo supratimo ir butiniausio mokslo žinių. Zakristijonas prisiminė ir tuos laikus, kuomet jisai dar nebuvo zakristijonu, bet buvo paprastas darbininkas ir dirbo prie Nemuno — sielių plukdymo darbą. Prisiminė jisai ir tai, kad anais laikais buvo prigludęs vienas studentas, kurį vadino cecilistu. Pastarasis buvo pasiūpęs nuo Rusijos caro žandarų. Prisiminė, kad tasai studentas jam pasakojo, jog caro valdžia einanti iš vieno su visais ponais ir kunigais prieš darbininkus ir visus darbo žmones, jisai pasakojo jam ir tai, kad kunigai išmislė tikybą ir tai tikybą visokias apeigas. Prisiminė, kaip tasai studentas jam pasakojo: "... visos apeigos, rubai ir giesmės yra išgalvotos kunigų..." Tos pačios šventės buvo švenčiamos ir senovėje, bet turėjo kitą reikšmę, nes senovės tikyba buvo gamtos garbinimas, todėl ir įvairios apeigos buvo surištos su gamtos pasikeitimais. Senovėje pagonys šventė žiemos šventes, dabar katalikai jas pasisavino ir vadiną Kristaus gimimo šventėmis. Pagonys švenčdavo Pavasario šventes, krikščionys tas šventes vadiną — Kristaus įsėjimo į pasaulį prisikėlimo šventėmis. Tas pačias šventes pasisavino ir vairojos tikybinės sekos ir jas pritaikė savo tikybinėms apeigoms.

Iki vargamistrą kalbėjosi su Naručiu, zakristijonas nuodugniai pergalvojo visą tai, ką tas cecilistas studentas savo laiku buvo jam papasakojęs, visą tai gerai pergalvojęs ir ryžosi Naručiu išaiškinti jam rūpinus klausimus. Taip sugalvojęs zakristijonas paragino savo kompanijonus išgerti ant drąsos ir po pradėjo aiškinti, sakymas:

Nepaprastas Palengvinimas Reumatiskų Skausmų

Nekentėkite berėkalingai raumenų skaudėjimų. Tūkstentais žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatiskų skausmų, strėnų raumenų skaudėjimų, išsinarinimų ir šlapio raumenų skaudėjimų vien išsėdindami su Pain-Expelleriu. Šis sensacingas linimentas imai suteikia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkelių jau išparduota. Todėl neatidėliodami nusipirkit ir jį šiuo metu Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

LITHUANIAN 193

ručių išaiškinti jam rūpinus klausimus. Taip sugalvojęs zakristijonas paragino savo kompanijonus išgerti ant drąsos ir po pradėjo aiškinti, sakymas:

— Aš kaip senas žmogus esu daug turėjęs įvairių pergyvenimų ir nuotykių. Esu matęs visko, jau tarnauju ketvirtam klebonui ir iš kiekvieno šio to išmokstu. Be to, kada buvau paprastas darbininkas ir dirbau prie sielių plukdymo teko susitikti ir su studentais, kuriuos tuomet žmonės vadindavo cecilistais. Tie cecilistai tais lais nuo caro valdžios išgirdo žodį — cecilikas. Tas žodis buvo jam įdomus ir jisai norėjo sužinoti, ką reiškia žodžiai: "cecilikas" ir "studentas". Čionai zakristijonui buvo šiek — tiek sunkiau, bet jisai nenorėdamas mažinti savo autoriteto Naručio ir vargamistro akyse — ėmė aiškinti tų žodžių reikšmę.

— Matote, — sako zakristijonas, — cecilikai, — tai tokie žmonės, kurie niekaip negali susitaikinti su Rusijos caru ir jie visuomet nori jį nuversti. Be to, cecilikai sako, kad darbo žmonės padėtis turi būti pagerinta — darbininkai turi daugiau gauti už savo darbą ir, be to, jisai man sakė, kad rei-

— Matote, giesmės yra pritaikintos tam tikriems įvykiams. Tų įvykių katalikų tikyboje yra daug, bet pagrindiniai yra šie: Kristaus gimimas gruodžio mėnesio 25 d. tam laikotarpiu pritaikintos ir atitinkamos giesmės, kaip tai: "Sveikas Jėzau mažiausias" ir "Gul šiandieną jau ant šieno", "Piemėnėlams" ir kitokios. Gavėnios laikui, kuomet Kristus kentėjo — yra kitos giesmės. Vasaros laikui, kuomet gamta graži — kitos giesmės giedamos. Tasai cecilikas studentas man pasakojo, kad visas tas šventes katalikai yra pasisavinę iš pagonių ir kitų religijų. Aš manau, kad nei vargamistra, nei musų maršalka tuo tikėti negalime.

Tų pasakojimų Narutis klausė ausis ištemps ir jam pasirodė, kad zakristijonas mokyčiausias žmogus pasaulyje. Narutis pirmą kartą išgirdo žodį — cecilikas. Tas žodis buvo jam įdomus ir jisai norėjo sužinoti, ką reiškia žodžiai: "cecilikas" ir "studentas". Čionai zakristijonui buvo šiek — tiek sunkiau, bet jisai nenorėdamas mažinti savo autoriteto Naručio ir vargamistro akyse — ėmė aiškinti tų žodžių reikšmę.

— Matote, — sako zakristijonas, — cecilikai, — tai tokie žmonės, kurie niekaip negali susitaikinti su Rusijos caru ir jie visuomet nori jį nuversti. Be to, cecilikai sako, kad darbo žmonės padėtis turi būti pagerinta — darbininkai turi daugiau gauti už savo darbą ir, be to, jisai man sakė, kad rei-

kėsią iš ponų atimti dvarus ir atiduoti darbininkams. Su tuo, aš manau, ne tiktai ponai, bet ir kunigai nesutiks, — gerai žinome, kad ir musų klebonas labai dažnai važiuoja baliavoti pas savo parapijos ponus. Jeigu tokie cecilikai panaikintų ponus, tai kur musų klebonas važiuos baliavoti.

(Bus daugiau)

Mrs. A. K. JARUSZ

PHYSICAL THERAPY and MIDWIFE
6630 S. Western av.
Telefonas: HEMLOCK 9252
Kasdien nuo 10 v. ryto iki 7 v. vak. Šeštadienį ir sekmadienį — Sand Dunes, Central av. Beverly Shores, Ind. Tel. Michigan City 2799-R-3.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS
Mano 20 metų praktikas
Jūsų garantavimas
Optometrical Akų Specialistas
Palengvina akų įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, migrenos, akių apimimo, nervotumo, skaudamų akių karši, atsilaisvina trumparegystę ir toliaregystę. Priemonė teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausią klaidą. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivės akys atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj pagal sutartį.
Daugelyj atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirmą.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinus Kreivės Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET kampas Halsted St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis pagal sutartį

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai
Phone CANAL 6122
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8 Sėdėdomis ir Nedėlioj pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036 Residencijos Telefonas BEVERLY 8244
Jeigu neatsiliepiu, šaukite BOULEVARD 1040

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso Valandos: nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro Nedėlioj pagal sutartį

Dr. F. Pulsucki Le Van

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen, Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

TEL. YARDS 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 8
Šventadieniais: 11 iki 12

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinų Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSKI

DENTISTAS
Pirm., Trečadienį, Šeštadienį
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 0994
Antradienį, Ketvirtadienį, Penktadienį
4143 So. Archer Ave.
Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOL'IS

Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS

DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
ar 47 Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro
Sėdėdaj pagal sutartį

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakaro, trečadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą
Telefonas HEMLOCK 7899
Namų Tel. VINCENNES 5272

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Hemlock 5849

Dr. Peter T. Brazis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6757 S. Western Ave.

VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9

DR. A. JENKINS

(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
Ofiso valandos: nuo 1-4 ir nuo 7-9 val. vakaro ir pagal sutartį
Ofiso Tel. PROSPECT 6737
Namų Tel. VIRGINIA 2421

DR. Margeris

3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 12 p. popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro
Šventadieniais tik susitarus
Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6330
Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis

Moterų ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos 1-4 po pietų, 7-8 vak. išskyrus sėdėdomis ir subatomis

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN

IS RUSIJOS

Gerei lietuviams žinomas per 30 metų kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrikos prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 vak. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienio vakaro ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Residencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal

O F I S A S

4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS
Nuo 10-12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 vak. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.

Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0094

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos
Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12 Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434 Tel. Central 4411-2
Namų ofisas—3323 So. Halsted St. Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais — pagal sutartį

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso tel. CENTRAL 1524
Namų tel.—Hyde Park 3395

VYTAUTAS TARUTIS

— ADVOKATAS —

3133 SO. HALSTED STREET
Tel. CALUMET 6877
Val. 11-2 dieną ir 4-8 vakaro
134 N. LA SALLE STREET
Room 2014 Tel. STATE 7572
3149 SO. HALSTED STREET
Tel. VICTORY 2679

Pirkite tose krautuvėse, kuriose garsinasi "NAUJIENOS"

DR. K. NURKAT

Kviečia jus prisirinkti gerus akinus. Akys egzaminuojamos dykai. Kainos akinų prieinamos

BUDRIK

FURNITURE HOUSE
Krautuvė Su Mėlynu Frontu
3409 So. Halsted Street
Tel. Yards 2151

CRANE COAL COMPANY

5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022

POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų, daug dulkių išimta \$7.65

Perkant 5 tonas ar daugiau. Sales Tax ekstra.

BLACK BAND LUMP \$9.50

NURSERY MOTIFS PATTERN 2601

2601 — Išsiuvinėjimai kudių baltiniams

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 2601

3739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No. _____

Vardas ir pavardė _____

Adresas _____

Miestas ir valstija _____

V. M.

MURAVIOVAS — SUKILIMO MALŠINTOJAS

Po to kai Liubline įvyko daug dirbo mokyklos, bažnyčios, ukių ir kitose gyvenimo srityse. Susipažinsime čia trumpai bent su viena Muraviovo politikos sritimi — jo malšinamąja politika.

Tai buvo pats liudnasis mūsų tautos laikotarpis, kada įvairūs politiniai vesulai sientė po šalį, nešdami jai išsigimimą ir mirtį. Tie, kurie manė Lietuvą netrukus mirsiant, giedojo jai "requiescat".

Stiprus buvo jungtinių ryšių. Kiekviena Karunos nelaimė garsiu aidu nuskambėdavo Didžiojoje Kunigaikštijoje. Tatenustabu, kad, netekus Lenkijai nepriklausomybės, vienas po kito Lenkijoje sukilimai atsiliepėdavo ir Lietuvoje. Ką darė vieni, tas atrodė darytina ir antriems. Dar ir šiandien daugeliui Lietuva ir Lenkija — nedalomos dvejybės viename asmenyje sąvoka. Tačiau istorija eina savaisiais keliais, taigi ir ši kartą, po amžių, ji pasuko senąją vagą, tik kitose gyvenimo aplinkybėse ir kur kas siauriau...

Bet dar lygiai prieš septyniasdešimt metų buvo Lietuvoje sukratas, kada sukilus norėta vėl sukurti galingą Lenkiją. Kiek nuėjo be reikalo aukų — sunku suskaičiuoti. Rusai buvo galingesni, jie žut-but stengėsi paversti Lietuvą Rytų kultūros šalimi. Lietuvoje gi jau buvo išsiskynus Vakarų kultura. Ir prasidėjo rusų su lenkais kova. Sukilimui malšinti buvo atsiųstas gana žiaurus budo žmogus — Muraviovas, Koriku pramintas. Jis norėjo surusinti Lietuvą taip, kaip lenkai sulenkinti. Tiesa, lietuviams Muraviovas dėl politinių sumetimų kai kuriais atvejais buvo nuolaidesnis, nei lenkams, nes pirmiausia visą savo energiją eikvojo kovai su lenkybe Lietuvoje, vis dėlto to sukilimo laikotarpis, tampa susietas su Muraviovo viešpatavimu, yra Lietuvai liudnas. Dviejų metų Muraviovo politika Lietuvoje sunku išsamiau vienu straipsniu apimti bei apibūdinti. Jis

daug dirbo mokyklos, bažnyčios, ukių ir kitose gyvenimo srityse. Susipažinsime čia trumpai bent su viena Muraviovo politikos sritimi — jo malšinamąja politika.

Pradedant kalbėti apie Muraviovo malšinamosios politikos priemones, pravartu, nors trumpai, nupasakoti jo biografinę bei charakteristiką.

Grafas Mykolas Mykolas Muraviovas gimė 1796 metais. Jaunais nepasizymėjo savo gabumais moksle. Broliai jį praneikdavo ir dažnai Mykolą vadindavo atbuke. Tačiau vėliau pasirodė kas kita. Mykolas Muraviovas pralenkė savo brolius. Kiek jam sunku budavo koki dalyką išmokyti, tiek išmokstas dalykas ilgai ir stipriai pasilikdavo jam atmintyje. Mėgo matematiką. Dar visai jaunas budamas, įstojio Maskvos universiteto fizikos-matematikos skyriui. Bet universitete buvo neilgai. Prieš 1812 metus jau matome jį rusų armijoje. Maždaug tuo pačiu laikotarpiu su vėlesniu rusų armijos vadu Barklay'u de Tolly buvo atvykęs Vilniui; kurį laiką gyveno Švenčionyse.

1812 metais aktyviai dalyvavo Borodino mūšyje ir buvo smarkiai sužeistas į šlaunį. Buvo dekabristas. 1825 sėdėjo kurį laiką kalėjime. Caro Mikalojaus I viešpatavimo metu Muraviovo giminė, taigi ir Mykolas Muraviovas, užima valstybėje gana aukštą ir atsakingą vietą.

1828 metais Muraviovas Moglevo gubernatorium, o 1829—1834 Gardino gubernatorium, nuo 1839 iki 1842 metų mokėsi departamente direktorius, gi nuo 1857 iki 1862 metų valstybės turtų ministeris. Budamas Gardino gubernatorium, turėjo progos pažinti Lietuvą geriau ir jau tada (pirmojo lenkmečio metu) pasižymėjo savo valdymo metodėmis, kurias vėliau (antrojo lenkmečio metu) taikė gyvenime visu griežtumu. Jis buvo vienas pirmųjų Vilniaus Universiteto uždarymo iniciatorių, kurį savo pranešimuose carui vadino "lietuviškosios laisvamanybės lizdu".

Buvo labai darbštus. Pagalėjo ilgai ir intensyviai dirbti, visai maža laiko skirdamas miegui. — Niekas nežinodavo, kada Muraviovas miega — sako Muraviovo biografas.

Ugio Muraviovas buvo vidutinio. Visada trumpai nusikėpęs, trumpu kaklu, mažutėmis akimis, kiek nesimpatingos ir atrajos buvo išvaizdos, tiek žiaurus budo.

1863 metų sukilimo rusų istorikas M. W. Berg'as šitaip charakterizuoja Muraviova: "Kas per figura tas Mykolas Mykolas Muraviovas? To žmogaus praeityje labai daug dėmių ir purvo. Yra žinoma, kad ypatingai buvo garsus savo darbais, kaip laukinis mongolų despotas, iš visų pusių apstatęs pataikūnais ir vergais... Tačiau prieš vyresnius tas pats satrapas budavo ramesnis už vandenį, žemesnis už žolę, kurioje šliaužiojo, mokėdamas, kaip sakoma, "trilinkas lankstyti"... O jo išvaizda! Tai baisus mongolo, dargi Rusijoje biauurs, tipas kažkokio kamčadalo, čuvašo, eskimoso ar samojedo..., kažkurio iš tų tolimosios šiaurės gyventojų, kurio motina prieš savo akis turėjo ne dailiąsias klasikinės grožės stovyklas, bet juos šunis, didžiaves ir baltuosius lokius. Šitokio jermolovo portrete kiekvienam metasi į akis liuto veido išraiška, Muraviovo gi išvaizda primena pirmiausia bul-

dogą. Visa tai, tur but, buvo priežastimi, kad Times'as, kuris niekad nededa jokių fotografijų, įsidėjo, tiesa, kiek perdėtą, Muraviovo portretą, kaip kažką įdomu ir charakteringą savo skaitytojams."

Šitokių žmogų rusų valdžia, budama labai susirupinusi, kad nors sukilusią Lietuvą išlaikytų savo valstybės teritorijos ribose, atsiuntė Vilniui generalgubernatorium "Šiaur-Vakarinio krašto") gyvenimui sutvarkyti.

1863 metais, gegužės 14 dieną (pagal senąjį stilų) Muraviovas atvyko į Vilnių.

Situacija nėra palanki, kadangi visas čia be tvarkos. Vilniuje pilna sukilusių žemniekų, kurie čia gyvena tik tam, kad remtų sukilimą... Vietos dvasinė katalikų vyriausybė, ypač vyskupas Krasinskis, remia sukilimą, nekalbant jau apie kunigus ir apskrityje apie vienuolius. Šiomis dienomis išsiosios darbo ne juokais, nedovanosiū nē vyskupui — rašė Muraviovas tais pačiais metais gegužės 17 dieną į Zeleną (Zeleno), tuometinį valstybės turtų ministerį.

Savo prizadą išpildė. Ėmęs valdyti, tuoj sušaukė vyresnius valdininkus, be to, dvasinės vyriausybės atstovus ir pranešė bausias be atodairų visus, kas tokiu ar kitoku būdu bus įsipainiojęs į sukilimą. Grasė įvairiomis represijomis. Vyskupui Krasinskiui nurašė laišką, kuriame, primindamas, jog kai kurie kunigai dalyvauja sukilime, prašė, kad vyskupas nuo savęs išleistų tam tikrą ir dvasišką ir visus tikinčiuosius atsišaukimą, kuriuo būtų sulaukytas kraujo praliejimas."

*) Muraviovui pavesta buvo valdyti Vilniaus, Kauno, Gardino Minsko ir Vitebsko bei Moglevo gub.

Idomų ši laišką, išvertę lietuviškai, žemiau cituojame:

Jūsų Ekscelencija, Savo metu esu Jūsų Ekscelencijai pareiškęs, kad katalikų dvasišką dalyvauja sukilime man valdyti pavestame krašte. Tada Ekscelencija man malonėjote pareikšti, kad dvasišką, kuri yra Jūsų žinioje, ištikima savo pašaukimui. Tuo tarpu iš tardomųjų komisijų pranešimų matau, kad pagautų sukilėlių ir jų vadų parodymai aiškiai liudija katalikų dvasišką atktyviai prisidedant prie vietinių žmonių kurstymo sukilimui ir remiant sukilimą, nes ji (dvasišką) skaito bažnyčiose revoliucinius manifestus bei per prievartą saikina sukilėlių būrius. Be to, kunigai aktyviai dalyvauna sukilėlių būriuose: jau ne kartą jie buvo susitikę su mūsų kariuomenės susirėmimuose. Pagalios, yra ir tokių, kurie patys vadovauja kai kuriems būriams. Šitokios aplinkybės, kaip jau Jūsų Ekscelencijai žinoma, priverst mane pasirašyti karo teismo sprendimą keletui dvasininkų. Yra ir daugiau dar karškojo teismo atsakomybėn patrauktųjų; visi jie bus smarkiai nubausti.

Tikrai norėdamas panašų teismų žiaurumo išvengti, ypač dvasiškąs atžvilgiu, skaitau sau per pareigą kreiptis į Jūsų prašymu, kad esanti Jūsų globoje dvasišką, atsimindama savo pašaukimą, pamestų šitokią akciją, kad kunigai, bijodami dargi mirties, užuot kurstę liaudį sukilinti, stengtųsi pamokslais ir pavyzdžiu savo gyvenimu mokyti visus, kurie šiokiu ar tokiu būdu be sąžinės, negarbingai, net neatsižvelgiant ištikimybės priesaikos yra įvėlti sukilimui. Jūsų Ekscelencija, be abejo, kaipo krikščionis, suprantate, kiek

daug reiškia taikos ir meilės obalsiai dvasininko lūpose. Taisgi tikiuosi, kad neatsisakysite savo pagalbos ir atvesite dvasišką į tikrąjį kelią: Juk Jūsų rankose yra pats svarbiausias valdžios veiksnys, kuris gali sulaukyti kraujo praliejimą. Manau, kad Jūsų Ekscelencija neatsisakysite ir išpildysite pareigą... kreipsitės į Jūsų globoje esančią dvasišką su atitinkamu šiu dienų aplinkybėmis raštu.

Nuolankiai prašau Jūsų Ekscelenciją kuogreičiausiai atsiųsti man tą raštą, kurį sakyčiau reikalu teiksitės nuo savęs duoti... Be to, skaitau savo pareigą pridurti dar, kad teisė, kuri baudžia už ištikimybės priesaikos laužymą, ne mažiau yra griežta ir tam, kas gali laiku perspėti liaudį, bet to nedaro, o per tai, dėl savo pasyvumo, yra sukilimo rėmėju.

Prašau priimti mano aukštos pagarbos žodį.

(—) M. Muraviovas.

Krasinskis nepaskelbė reikalaujama atsišaukimo į tikinčiuosius ir buvo išstremtas Viatkon. Bet tai buvo tik pradžia žiauraus Muraviovo valdymo. Bendrai yra suskaičiuota, kad per dvejus metus Muraviovo įsakymu išsiųsta iš Lietuvos i areštantų rotas 4096 žmonės, i Sibirą — 9361 žm. ir 123 pasmerkti mirti. Tame skaičiuje visa eilė kunigų, pav. Zemaičių sukilėlių vadas kun. Mackevičius, Išora, Ziemackis ir kiti, be to, daugelis sukilimo vadų pasauliečių.

Ištrėnimu bausdavo už visai mažus prasikaltimus.

Be teismo tardymo išsiųstųjų Rusijos gilumon piliečių sąrašuose, be kitko, randame labai įdomių, ne kartą perdėtų, yra įvėlti sukilimui. Jūsų Ekscelencija, be abejo, kaipo krikščionis, suprantate, kiek

koks Kalinauskas, Lydos apskr. gyventojas, Muraviovo įsakymu su žmona ir sunumi buvo išstremtas Rusijon todėl, kad to paties Kalinausko sunus gatvėje apšpiovęs du pravoslavų šventikui.

Sunki ir varginga budavo tremiamųjų Sibirui kelionė. Varydavo juos dažnai pėsčius šimtais kilometrų. Daugelis, nepasiekę kelionės galo, išmirdavo.

Valdydamas šalį Muraviovas pasižymėjo savo žiaurumu. Baudė pinigėmis bausmėmis bei kalėjimu visus, kurių kaltė, t. y. dalyvavimas sukilime, buvo aiški, lygiai kaip ir tuos, kuriems šios kaltės niekas negalėdavo įrodyti. Apie pastaruosius Muraviovas sakydavo: "Iepasėdi, gal kas atsiras... ir, nuostabūs dalykas, — tvirtino — visada šis tas atsiradavo."

Vertė valstiečius, kad jie padėtų valdžiai malšinti sukilimus. Stengėsi patraukti juos savo pusėn už pinigų. Be abejo, nedaug surado rėmėjų valstiečių tarpe. Vis dėlto sukilimą numalšino visu smarkumu.

1863 m. birželio 2 dieną išleido į liaudį atsišaukimą, kuriame, išskaiciuodamas visas, 1861 metų 19 vasario manifestu monarcho suteiktas valstiečiams malones, kvietė valstiečius kurti sodžiaus sargybas (selskija straži) karškos valdžios nurodymais, o kiek vėliau tam tikru aplinkraščiu apskričių viršininkams įsakė, kad paleistų kariuomenės būrius, kurie nuolat kontroliuotų visą apskritį, ypač tose vietose, kur patogu sukilėliams slapstyti. Be to, tuo pačiu aplinkraščiu įsakė kurti ir sodžiaus sargybas.

(Bus daugiau)

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

Tel. VICTORY 1272
DYKAI Apskaiciavimas
Carr-Moody Lumber Co.
Naujos ir vartotos lentos, statybos medžiaga, rėmai, durys, stogai namams. Pagerinimus finansuojame, nereikia įmokėjimų—3 metams išmokėjimai, lietuvis pardavėjas.
3039 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

COAL
EGG \$6.00
NUT \$6.00
LUMP \$6.25
MINE RUN \$5.75
STOKER Screenings \$5.25
PIRKIT DABAR! — SAUKITE DIENĄ AR NAKTĮ. Pristatymas Mieste ir Priemiesčiuose.
Tel. ARDMORE 6975

PASKOLOS
Ant Real Estate
4 1/2%
1-mų ir 2-ry morgių
Peters Bros. and Co.
1647 WEST 47th STREET

UZEIKITE PAS PETE YOUNG
Narys: 271 Am. Legion Post., Chicago's Lietuvių Draugijos.
SCHLITZ ALES
82nd ir Kean Avenue (prieš Tautišku kapinių vartus) WILLOW SPRINGS, ILL.

IT'S THRIFTY to use Gypsy
TINTS AND DYES
For just a few pennies you can renew draperies, linens, lingerie, etc. 26 smart shades. "Dip to tint — Boil to dye!"
10c 3 už 25c
AT ALL DRUG AND NOTION COUNTERS

Phone Virginia 9780
Mykolas ir Elzbieta RUDAUSKAI
HOLLYWOOD INN Prop.
Svėtainę renduojam susirinkimams, parėms, vestuvėms ir visokiems rengimams.
2417-19 WEST 43RD STREET Chicago, Ill.

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom forničius, pianus ir visokius rakandus bei storus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Saukit Tel. VICTORY 0066

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

NAUJA MADŲ KNYGA

PATTERN BOOK
KAINA 15 CENTŲ
Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Vardas
Adresas
Miestas
Valstija

Kas Už ROOSEVELTĄ Tas Už Šios Šalies Gerovę!

NERIZIKUOKIT ŠIOS ŠALIES ATEITIMI

Balsuokit "Straight" ⊗ už Demokratus

For President of the United STATES
FRANKLIN DELANO ROOSEVELT

FOR VICE-PRESIDENT
HENRY A. WALLACE
FOR UNITED STATES SENATOR
JAMES M. SLATTERY
FOR GOVERNOR
HARRY B. HERSHEY
FOR LIEUTENANT GOVERNOR
LOUIE E. LEWIS
FOR SECRETARY OF STATE
EDWARD J. HUGHES
FOR AUDITOR OF PUBLIC ACCOUNTS
JOHN C. MARTIN
FOR STATE TREASURER
HOMER MAT ADAMS
FOR ATTORNEY GENERAL
HAROLD G. WARD

For Trustees of the University of Illinois
BEULAH (MRS. BRUCE A.) CAMPBELL
W. E. C. CLIFFORD
MRS. GLEN E. PLUMB
KENNEY E. WILLIAMSON

For Congressman at Large (Balsuokit už Durg)
T. V. SMITH
WALTER J. ORLIKOSKI

COOK COUNTY VALDININKAI
For State's Attorney of the County of Cook
THOMAS J. COURTNEY

For Recorder of Deeds of Cook County
EDWARD J. KAINDL
For Clerk of the Probate Court of Cook County
FRANK LYMAN
For Clerk of the Circuit Court of Cook County
JOHN E. CONROY
For Clerk of the Superior Court of Cook County
VICTOR L. SCHLAEGER
For Coroner of Cook County
A. L. BRODIE
For Trustees of the Sanitary District (Balsuokit už Tris)
JAMES M. WHALEN
JOSEPH T. BARAN
GEORGE SEIF

ANT ATSKIRO BALIOTO
For Municipal Court Associate Judges (Reikia Balsuoti už 12-ą)
STEPHEN ADAMOWSKI
FRANK M. PADDEN
GIBSON E. GORMAN
HAROLD P. O'CONNELL
FRANCIS BORRELLI
MATTHEW D. HARTIGAN
J. M. BRAUDE
JOHN J. GRIFFIN
LEROY HACKETT
JOSEPH B. HERMES
JOSEPH J. DRUCKER
GEORGE B. WEISS

RINKIMAI ĮVYKSTA LAPKRIČIO 5 d., 1940

TYPEWRITER
Rentals
3 MONTHS
\$5
Rental Applied on Purchase
WAGNER
Typewriter Sales and Service
3712 SO. WESTERN AVE.
Phone LAFayette 3534

EVEN YOUR BEST FRIEND WON'T TELL YOU

You yourself might easily have halitosis (bad breath) without ever suspecting it for it's often due to food fermentation in the mouth. And the subject is so delicate that even your best friend wouldn't tell you. That's the insidious thing about this condition. Nearly everybody offends at some time or other... usually without suspecting it. Are you positive your breath is fresh and pure right now? Listerine Antiseptic quickly halts this fermentation, said by some authorities to be a major cause of odors, then overcomes the odors themselves. So why take unnecessary risks? It is so pleasant and easy to guard against offending—just gargle with Listerine Antiseptic. Get in the habit of using Listerine morning and night, and before all important engagements. Lambert Pharmaceutical Company, St. Louis, Mo.

LISTERINE
for **HALITOSIS**
(BAD BREATH)

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmdienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjus:	
Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinės Valstijose, ne Chicagoj, paštu: (Atpiginta)	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Plieno pramonė

Amerikos Geležies ir Plieno Institutas preneša, kad šią savaitę plieno gamyba Jungtinėse Valstijose bus pasiekusi 94.9 nuosimčius savo pajėgumo. Prieš mėnesį laiko tas nuosimčius buvo 92.5, o prieš metus laiko — 90.2.

Plieno gamybos augimas pareina daugiausia nuo to, kad plieno pramonė gauna vis daugiau ir daugiau karo užsakymų. Daugelis plieno liejyklų šiandien dirba dviem ir trims darbininkų pakaitomis (šiftais). Tačiau aukščiau paminėtas Institutas sako, kad darbininkų trukumo pavojaus plieno pramonei negresia.

Per depresijos laikus plieno dirbtuvės vartojo "darbo pasidalinimo" sistemą, t. y. samdydavo didelį skaičių darbininkų, bet leisdavo dirbti jiems tiksliai po kelias valandas savaitėje ir, žinoma, tik už dirbamąs valandas mokėdavo. Darbininkams buvo vargas gyventi, mažai uždirbant, bet pramonė nešė pelną kompanijoms net per sunkiausius depresijos laikus. O dabar jos pasipelnys dar labiau.

Okupuotoje Holandijoje

Holandijos okupantai uždėjo 5,000 florinų (maždaug \$2,700) pabaudą Rotterdami prekybos akademijos profesorui De Vries ir nuteisė jį 18 mėnesių kalėti už tai, kad jisai klausydavo Anglijos radio programų.

Naciai labai bijo, kad žmonės neišgirstų teisingų žinių apie tai, kas dedasi Vokietijoje ir kitose šalyse. Tai parodo, kad nacių spauda ir radio skelbia melus. Hitlerio diktatura, kaip ir visos kitos diktatūros, yra paremta smurtu ir apgaule.

Bet kuomet valdžia stengiasi visą laiką paslėpti nuo žmonių tiesą, tai žmonės paliauja ją tikėję. Tuomet valdžios propaganda nepasiekia savo tikslo.

Kokia bus Lietuva?

Visi padorūs ir protaujantieji lietuviai nori, kad Lietuva atgautų savo nepriklausomybę. Bet kokia ta nepriklausoma Lietuva bus?

Kuomet pereitojo pasaulio karo metu Lietuva buvo okupuota vokiečių, tai kaizerio valdžia norėjo paversti ją Vokietijos provincija. Bet okupantai stengėsi tą Lietuvos pagrobimą įvykinti tokiu būdu, kad atrodytų, jogei patys Lietuvos žmonės dedasi prie Vokietijos. Šituo tikslu buvo leista Lietuvos veikėjams 1917 m. susirinkti Vilniuje į konferenciją ir išsirinkti Tarybą.

Berlynas tikėjosi galėsiant tam bureliui žmonių paskirti savo valią. Bet jisai apsiriko. Lietuvos Taryba vasario 16 d. 1918 m. paskelbė "atstatanti nepriklausomą Lietuvos valstybę". To ne gana. Nepriklausomybės deklaracijoje bus pasakyta, kad Lietuvos valstybė turės būti suorganizuota demokratiniiais pamatais.

Dabartiniai Lietuvos okupantai bolševikai yra aršesni despotai, negu buvusioji kaizerio valdžia. Jokių Lietuvos veikėjų konferencijų jie neleidžia daryti, ir jokių pareiškimų, priešingų Maskvos politikai, jie netoleruos. Lietuva galės nusikratyti sovietų jungo tiksliai per kovą. Bolševikai turės būti išvyti iš Lietuvos.

Kas ir kokių būdu juos išvys, čia mes nesvarstysime. Bet kuomet Lietuva bus nuo okupantų išvaduota, tai reikės išspręsti jos vidujinės santvarkos klausimas. Iš tiesų, šis klausimas jau bus kilęs ir turės būti bent aplamai ruošiamas išspręstas, dar nepasibaigus okupacijai. Nes kuomet žmonės eina į kovą, tai jie nori žinoti iš anksto, koks tos kovos tikslas. Nusikratymas svetimo jungo yra tikslas dalis to tikslo. Žmonėms taip pat svarbu žinoti, kokias teises jie turės savo krašte, kuomet iš jo išsinešdins raudonoji armija ir sovietų komisarai.

Vargiai galima abejoti, kad Lietuvos žmonės dabar reikalauja sau ne mažiau teisių, kaip 1918 m. Todėl naujoje Lietuvos nepriklausomybės deklaracijoje turės būti pareiškimas apie demokratine Lietuvos santvarką.

Tačiau patyrimas, kurį Lietuva įgijo per 20 metų savo nepriklausomo gyvenimo, negalėjo praeiti veltui. Lietuvos liaudis matė, kaip tam tikri sluoksniai stengėsi panaudoti valstybę savo siauriems egoistiniams siekiams. Todėl liaudis reikalauja, kad tam būtų užkirstas kelias, kitaip sakant, kad demokratija būtų geriau ap-

saugota ir kad nebūtų skriaudžiami darbo žmonės.

Žodžiu, tie, kurie vadovaus kovoje dėl Lietuvos nepriklausomybės atgavimo, turės aiškiai ir griežtai pareikšti, kad busimoji Lietuva neturės nieko bendro su senuoju Smetonos režimu ir kad jai rūpės pirmoje vietoje plačių masių gerovė, o ne kokių nors privilegijuotų grupių interesai.

Savo propagandoje už Lietuvos okupantų valdžią komunistai diena iš dienos kartoja, kad tie žmonės, kurie stoja už Lietuvos nepriklausomybę, stengsis gražinti Lietuvon Antaną Smetoną ir jo valdžią. Tai yra sąmoningas melas. Tos valdžios nebebuvo daugiau matyti nė dauguma buvusiųjų jos rėmėjų, nes jie žino, kad jai nebėra atėitės. O visos kitos srovės ir partijos Lietuvoje buvo seniai prieš ją nusistatčiusios.

Nepriklausoma Lietuva galės būti tiksliai demokratinė, paremta plačios liaudies aktingu dalyvavimu valstybės gyvenime ir jos ekonominėje bei kultūrinėje pažangoje.

== APŽVALGA ==

LIKVIDUOTIEJI IR NELIKVIDUOTIEJI

"Naujosios Gadynės" redaktorius, J. V. Stilonas, gavo iš pačios matuškos Rusijos (Heil, Stalinai!) laišką, kuriame paduodama įdomių žinių apie lietuvių komunistų šulius, kurie iškelia į sovietų kraštą "budavoti socializmą". Pasirodo, kad iš jų visų tik trys paliko dar "nelikviduoti", butent: ex-kunigas Adomuskas, buvęs "Raudonojo Artojaus" štabo narys Bučiukas ir buvęs amerikietis (pabėgęs per "surpaupe" iš "Kovos") J. Stalioraitis, kuris dabar vadinasi Daigirdas.

"Šiuo metu Stalioraitis yra aukšto rango čekistas Leningrade", pranešama tame laiške, "Bučiukas turi nežymią vietą, o Adomuskas atsijus tas Lietuvon 'socializmą' steigti".

Kitas buvęs amerikietis, Bolis Krasauskas, turėjo šeimyninių santykių teisioji vietą Leningrade, bet sovietų valdžia sugavo jį imant kyšius ir nuteisė ketveriems metams į kalėjimą. Atlikęs bausmę, Krasauskas buvo vėl nuteistas — ši kartą už "tarnavinimą imperialistinei būržuazijai".

Ex-čikagietis P. Žalpis irgi yra "sulikviduotas", bet ne sušaudytas, kaip buvo minėta spaudoje, o išsiųstas į Sibirą. Išsiųstas tenai ir "garsusis" Zigmang Angarietis, kuris žalpį ištrėmė.

"Žalpį išgrudo į tolimąją šiaurę lietuvių komunistų orakulas Zigmang Angarietis-Aleksa", rašo drg. Stilonui jo pažįstamas iš Rusijos. "Pernai, tačiau, ir Angarietis buvo išsiųstas į Sibirą. Dabar juodu su Žalpiu vienoj versijoje darbo brigadoje, raudonarmiečio šautuvo sekami, akmenis skaldo".

Dr. Matulaitis "likviduotas".

Toliaus iš to laiško patiriame, kad—

"Senis daktaras Matulaitis ir jo duklė 'sulikviduoti'. Iš laiško neaišku, ar jie sušaudyti, ar numirė kalėjime. 'Sulikviduotas' mokytojas Mokevičius, 'sulikviduotas' ar ruošiamas 'sulikviduoti' Dr. Serbenta, Kuzmickaitė ir dar kai kurie, kurių pavardės sunku atspėti, nes laiške jos sužymėtos tik tam tikrais įvykių pavyzdžiais, kuriuos aš jau ne visus atsimenu. 'Sulikviduotas' esąs ir ex-kunigas Valunas".

Tarp kitų dingusių lietuviško raudonojo Olympo žvaigždžių minima V. Zalonis (tikra jo pavardė Matusevičius), kuris redagavo "Priekalą", gyvendamas Maskvoje. Apie Juozą Šukį ir jo žmoną jokių žinių nėra. Karolis Rasikas esąs gyvas, bet ištremtas ir paniekintas, kaip

"socializmo tėvynės išdavikas". Tai ve dėlko lietuvių komunistų lyderiai Amerikoje sovietų "rojų" giria, bet patys tenai keliauti nenori.

PASAKOJA NONSENSUS

Brooklyno tautininkų laikraštje pasakojama, kad Stalinas suvarė į kolchozus Rusijos ukinkus pagal "socializmo teoriją, kurią nuo 1905 metų taip toliai Naujienų redaktorius lietuviams perša".

"Naujienų" redaktorius tokios "teorijos", žinoma, niekad niekam nepiršo, ir ukinkų varymas į kolchozus nieko bendro su socializmu neturi. Tai kam gi tokius nonsensus tas laikraštis rašo?

Iš dabar esančių ekonominių formų artimiausia socializmui yra kooperacija, o politikoje ją atitinka demokratija. Bet vadinamieji kolektyvistai ukiai, i kuriuos Stalinas sugrudo Rusijos ukinkus, yra tikrumoje valdžios dvarai, kuriuose neribota galia turi valdžios paskirti komisarai. Tai gi čia nėra nei kooperacijos, nei demokratijos.

BIJO HITLERIO PRA-LAIMĖJIMO

Vyriausiam Amerikos komunistų organe, "Daily Worker", William Z. Foster aiškina, kad Hitlerio pralaimėjimas dabartiniam kare būtų baisi nelaimė Vokietijos ir kitų šalių darbininkams. Jeigu pergalėtų Didžioji Britanija, sako komunistų partijos pirmininkas, tai Vokietijoje būtų įsteigta anglų kontroliuojama valdžia, kuri paskelbtų karą sovietų Rusijai.

"Tai būtų išdavimo ir gėdos politika, bet pilnai sutiktų su visų social-demokratijos nusistatymu nuo jos didžiojo pardavimo Vokietijos ir tarptautinės darbininkų klasės pasaulio karo metu".

Žodžiu: rėmkime draugą Hitlerį, kad jisai laimėtų karą! Tai ve kur nudardėjo Amerikos komunistai.

Posteris pranašauja, kad, jeigu Vokietijoje valdžia pateks į rankas social-demokratų, tai ji kariaus prieš sovietų Rusiją, — kas, suprantama, yra gryniausia nesąmonė. Bet jisai nepagalvoja, kas bus, jeigu paliktų pergalėtoju Hitleris. Niekas neabejoja, kad tokiam atsitikime Hitleris tikrai sudraskytų ir pavergtų Rusiją!

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

GERB. Naujienų skaitytojais ir skaitytojų prašome pirkinių reikalais eiti į kasas, kuriose, kaip ir kasdien, Naujienos.

St. Miščikas-Ziemys.

Sovietų Politika Balkanuose

(Tęsinys)

Karo galimybė, kad ir Balkanuose, tarp Anglijos iš vienos pusės ir Italijos bei Vokietijos iš kitos pusės būtų ne naujiena, bet svarbiausia, jog tuose pačiuose Balkanuose nemažiau užinteresuoti ir rusai, su kuriais šiandien kaip ne kaip turi skaitytis visos karaujančios valstybės, nes ji gali nusverti tą lygsvarą tarp karaujančių valstybių, kuri gavosi šiandien Prancūzijai iš karo pasitraukus, pačiai Anglijai geriau karui pasirošus.

Ir Rusijos klausimas šiandien labiausia rūpi visoms valstybėms, nukreipusioms savo akis į Balkanus.

Koki rusų tikslai Balkanuose?

Toki, kaip ir visų kitų — pagrobti!

Bet skirtumas didelis galimuose veiksmuose atmetant, jog Rusija šiandien dar skaitosi nekariaujančia valstybe, nors grobio dalinime jau iš anksto pradėjo dalyvauti.

Bet jei Lenkijos pasidalinime, Besarabijos užėmimo, Pabaltės valstybių okupavime ji galėjo dalyvauti be jokios rizikos, nes tiesioginiai antros karaujančios pusės interesai nebuvo užgauti, Balkanų klausime gautųsi truputį sudėtingesnė padėtis ir įsikišimas gali dar, jei priversti prie įsivėlimo į karą, kurio taip Rusija bijo.

Kokia gi pagaliau padėtis Rusijos šiam kare? Ko ji laukia ir ko ji nori? Ar ji gali jame aktyviai dalyvauti, o jei gali, tai kuomet?

Rusija, savo prieškarine užsienio politika, kurios tikslas buvo — iš karto: jei kiltų karas, nepasilikti vienai ir iš to išplaukė Liaudies Frontai, visa Litvono politika, gi vėliau supindžius kapitalistinius kraštus, nutarė pasinaudoti iš šio karo visais atžvilgiais: ekonominiais, darant didžiausią biznį, ir plečiant savo ribas kaip galint toliau be didelės rizikos ir nepardžiūsiu niekuomet savo kortas, būti pasiruošusiems eiti su bent kuriuo karaujančiu, jei numatoma nauda ir nėra didelio pavojaus.

Ta vadinama Vokietijos-Rusijos slapta karo sutartis, kuri numatė maždaug pasaulio pasidalinimą, jokios rolės nevaizdina, nes visos sutartys to geros ir veikia, kol jas galima paversti jėga pildyti antrą pusę, bet vos tik įvyksta jėgų persvara — sutartis keičiama jėga ar žodžiu pereinant prie naujos sutarties, kur viena kuri nors pusė, kuri galingsnė, gauna daugiau.

Ir nors iš dalies ta sutartis svarbu žinoti, visgi ne ji, bet aplinkybės tars paskutinį žodį. Kaip Rusija iki šiol laikėsi? Matėme, visai vengė įsivelti į šį karą kol kas, iki dar nei vienoje pusėje nematoma persvara. Puikiausias įrodymas buvęs Suomijos karas iš kurio rusai pasitraukė, nors ir su presyžo puolimu, kuomet pajuto, kad dėl karo tęsimo gali susidurti su Santarvės valstybėmis.

Šiandien ji tą pačią Suomiją vėl kibina, bet jau kitoniskiu būdu, butent vidaus sukilimo ruošimu per savo agentus ir pirktus žmones. Antra, dargi antram karui kilus su Suomija, jei tam nesipriešintų Vokietija, o ji priešintis negali, rusai gali su Suomija apsidirbti, bet rusai šiuo keliu neis, iki neįstengs išpusti Suomijoje bent dirbtiną sukilimą.

Pabaltės užėmimas taip pat nebuvo pavojingas ir tiesiogiai Santarvinių interesų neuzgavo, gi vokiečiai tai kaina pirkto rusų palankumą ir tokiu

budu turėjo tylėti ir dargi šypsojosi.

U Balkanuose? Besarabijos užėmimas?

Taip pat buvo anksčiau numatyta, nors čia rusai jau norėjo ir tebenori toliau eiti, negu jų sutartyje su vokiečiais numatyta, nes Balkanų klausimas toje sutartyje, kaip žinoma, paliktas atviras, išskiriant pačio Besarabijos klausimo išskelbimu ir jos pripažinimu Rusijai. Daugiau nieko. Visa kita palikta atvira, nes dargi Besarabijos klausimui priešinosi Ribentropas, nes numatė, kad Rumunijos užkabinimas gali sukelti audrą Balkanuose, o Balkanai tokia vieta, jog niekad negali žinoti kuo baigsis. Bet rusai nenorėjo praleisti tokios geros progos ir Besarabijos klausime jai buvo paliktos laisvos rankos: daryk ką nori!

Kuomet po nepasisekusio ir begėdiškai pasibaigusio karo Suomijoje rusai pasijuto savo viduje labai neįjaukiami ir norėjo masėms duoti šį tą gražesnį ir didesnį, pradėjo Besarabijos klausimą tikėdamiesi vėl, kaip Suomijos konflikte, jog bus galima daugiau laimėti, negu numatoma.

Visi rumunų bei rusų pameigimai, jog Besarabijos užėmimas praėjo sklandžiai, yra vien melas, nes konflikta rusai putė, bet kuomet pamatė, kad Rumunijos vyriausybė buvo pasiruošusi numalšinti bent kokį viadus sukilimą, o tuo labiausia, jog Vokietija laiku suskubo persergėti Bulgariją ir Vengriją, kad šios dvi valstybės nešoktų griebti kas joms priklausė (o tai laiku galėjo padaryti žinodami rusų norus), rusai turėjo pasitenkinti vien Besarabija.

Rusai galvojo, jog pradėjusi imti jai Besarabiją, Bulgarija su Vengrija neatsilikis, tas užkrės taip rumunus, jog ten kils savotiškas sąmyšis ir tuo pasinaudodama ji paims ne tik Besarabiją ir Bukoviną, bet gal būti dargi Bukareštą įkurdama tapti vadinamą Rumunijos ar kitokių vardu sovietų respublika.

Bet vokiečiai nebuvo užinteresuoti tos progos rusams suteikti ir paskubėjo, dar prieš rusų žygį, persergėti per Papeoną, savo pasiuntinį Turkijoje, Balkanų valstybes, kad jos susilaikytų.

Kremliuje gan ilgai raukėsi ir keikėsi vadai, kad neišdėgė, bet nenusiminė ir nutarė visgi Rumuniją likviduoti ir tam tikslui pradėjo vesti smarkią agitaciją pirmiausia Bulgarijoje, kad ten sukelti judėjimą už greitą Dobručos klausimo išsprendimą.

Bet ir vokiečiai nesnaudė. Jie užbėgo rusams už akių ir pažadėjo bulgarams daugiau, negu rusai galėjo žadėti, butent, bulgarams į ausį pasvągždėjo, jog jei ne šiandien, ryt italai dalins su vokiečiais Pietų Slaviją ir tuomet bulgarai gali tikėtis taip pat iš šių dalybių šį tą gauti, butent — Makedonietis. Maža to vokiečiai nurodymai ir rusų flirtą su Pietų Slavija parodė, jog bulgarams iš rusų nėra ko laukti gauti bent krastuką Pietų Slavijos.

Maža to, vokiečiai, keršydami graikams, pažada palaikyti bulgarų reikalavimus prieš graikus dėl išėjimo į Egėjo jūrą. Pažadas kaip vienu, taip kitu lygis iki negauta — ir kadangi bulgarų valdžiai, kaip monarchoj ir dar susigiminiavusiai su Italijos karaliaus gimine, pakeliui su "ašimi" ana nesiskuba su savo reikalavimų padidinimu ir klausėsi vokiečių pasitenkindami vien su Dobručos dalimi.

Rusijos padėtis Balkanuose

labai bloga dėl dviejų dalykų, kad ji turi griežti dviems smulkais: panslavizmu ir pasaulinė revoliucijos obalsiais.

Su bulgarais bei pietų slavais, ir tai ne visais, tik slavais, rusai kalba panslavistų žodžiais ragindami juos jungtis ir sudaryti vos ne federatyvų Balkanų slavų valstybę, kuri jei jau neįeity į Sovietų Rusijos kuną, tai bent visame kame klausytų savo vyresnės slavų sesutės.

Bet graikai ir rumunai bei makedonietis?

Su jais panslavizmo obalsiais negalima kalbėti, nes panslavizmas yra didžiausias jų priešas.

Jei carinė Rusija galėjo kalbėti su graikais broliškai, tai vien dėka dėl bendros tikybės, bet pas bolševikus kol kas šis klausimas nebevaizdina jokios rolės, nors tai dar nereiškia, kad ateityje rusai nepasikinkys ir provoslavijos, kaip pasisavinio panslavizmą.

Ir čia tenka kalbėti antra kalba: revoliucijos kalba. Ir tuo tikslu rusai visa daro, kad sušklintų ir visai pražutų Rumuniją, kuri yra didelis buomas rusų imperialistiniame vežime.

(Bus daugiau)

Pagaliau ir Vyrai Gauna Paminėjimą

Jau taip įprasta laikraščiuose, kad kada aprašoma keno nors jungtuvės tai apie merginą aprašoma viskas, kokią suknelę dėvėjo, kokios gėlės, koki batukai, velionas, ir visokios kitokios smulkmenos. O apie vyriškį tuo tarpu nieko — toks ir toks apsidėvė, ir užtenka.

Augusta, Ga, miestelio laikraščio "Augusta Union" redaktorius atėjo mintis, kad laikas ir vyrus plačiau aprašyti. Ir kadangi jo paties jungtuvės artinosi tai jis nusprendė, kad publikai save už pavyzdį pastatytų. Ar tai delto, kad laikraštis mažas ir neturėjo reporterių, ar tai delto, kad visi atsisakė, vestuves aprašė pats redaktorius:

"Clarence (Tudy) Rogers, Mr. ir Mrs. George Rogers iš Osseo sunus, tapato vyru pamelės Margaret Gilbertson, Mr. ir Mrs. Martin Gilbertson iš Augusta duklės, įspūdingoj ceremonijoj šeštadienį per pietus prieš Taikos Teisėją Waukon, Ia.

"Gražiai raudonuodamas, jis atsakė į visus teisėjo klausimus žemu, bet tvirtu balsu, neduodamas suprasti jog jis patėmijo kaip jaunoji apleido atsakyme tą dalį apie 'klausysiu savo vyro visados'.

"Jis buvo patraukiančiai apsirengęs gražia trijų dalių ciltute iš juodos dryžuotos vilnės materijos, susidedančia iš švarko, liemenės ir kelninių. Švarkas buvo žavingai padabintas su baltą gėle kairiam atlape.

"Liemenė buvo be rankovių, susegta iš priešakio ir su gražiais kišenukais. Liemenę užpakaly laikė diržukas su sagute.

"Jo kelnės buvo šiai okaziškai gražiai suprotytos ir jis jas nešiojo su tokiu atsinešimu, kad lyg jis nenujautė jog tai yra paskutinis kartas, kad jis "nešioja kelines" toj šeimoj, anot to įprasto posakio.

"Kojinės ir kaklaraištis suteikė reikiama kiekį spalvos komplimentavimui viso ispuzdžio. Batai buvo iš tirkos odos, suverti su raiščiuokais tos pačios spalvos, kas pridavė labai elegantišką efektą."

Kasdien skaitydami "NAUJIENAS" lietuviai įgyja naudingų žinių ir gerų pamokinių.

Kas Dabar Dedasi Lietuvoje

Studijuojama Stalino konstitucija. — Baigė likviduoti šaulių sąjungą. — Kaip veikia sovietų tvarkomi Lietuvos geležinkeliai. — Lietuvos mokyklų pertvarkymas. — Šveicarečiai aplaido Lietuvą. — Rekvizitai. — Sovietų studentų ignorantiškumas. — Kaip veikia geležinkeliai. — Raudonieji okupantai šeiminkauja. — Darbininkai tingiai atlieka darbą. — Ribos sovietų ekspansijai. — Nori susitarti su Anglija.

— Spauda praneša, kad keli kurio matyti kaip veikia so-
Pažvelgių kaimo, Želvos valsč.
ukininkai, gavę pašalpos sėk a,
gautus grūdus pardavę pirk-
liams.

— Dotnuvoje, žemės Ukio A-
kademijos ribose, įsisteigė kom-
partijos ir komjaunimo vals-
čiaus komitetai. Kompartija,
vadovaujama "draugo" J. Žyde-
lio, dažnai rengianti susirinki-
mus, kuriuose studijuojama
Stalino konstitucija ir komu-
nistų partijos istorija.

— Lietuvos šaulių Sąjungos
likvidacinė komisija praneša,
kad šaulių Sąjungos štabo lik-
vidacija baigta rugsėjo 15 d.
Todėl įstaigos ir atskiri asme-
nys prašomi į buv. šaulių Są-
jungos štabą jokiais reikalais
nesikreipti. Tą dieną likviduo-
ta ir šaulių Sąjungos savišalpos
kasa.

— Rugsėjo 17 d. Sovietų Lie-
tuvos komisarijų tarybos nuta-
rimu sustabdytas "Vyriausybės
žinių" leidimas. Sovietų vy-
riausybės nutarimai ir potvar-
kiai bus skelbiami "Lietuvos
TSR vyriausybės nutarimų ir
potvarkių rinkinyje", o skelbti-
nus pagal įstatymus įvairius
oficialinius skelbimus skelbs
dienraštis "Darbo Lietuva".

— "Vyriausybės žiniuose" buvo
skelbiami, nepriklausomosios
Lietuvos įstatymai ir vyriausy-
bės nutarimai.

— "Lietuvos Cukraus" bend-
rovė skelbia toki pranešimą, iš

kurio matyti kaip veikia so-
vietų tvarkomi Lietuvos gele-
žinkeliai:

Ryšium su geležinkelių per-
tvarkymu, geležinkelių valdyba
"Lietuvos Cukrai" yra prane-
susi, kad 1) Cukrinių runkelių
krovimui vagonų nebus galima
paduoti ir tarpustotis, kur nėra
atsarginių atsparų ar šakų, 2)
stotyse, šakose ir atsparose
runkeliams krauti paduoti va-
gonai turės būti pakrauti per 6
valandas ir tuoj po to bus pa-
imti ir vežami į paskyrimo sto-
tį, neatsižvelgiant ar vagonai
bus pilnai ar nepilnai pakrauti,
3) paskiras stotis, šakas ir at-
sparas runkeliams krauti vago-
nų bus paduodamas ribotas
kiekis.

Atsižvelgiant į čia paminėtas
aplinkybes, cukrinių runkelių
augintojai, kurie dabar ar vė-
liau turės runkelius pristatyti
vagonais, prašomi kviesti tal-
kas ar kitokiais būdais dides-
nius runkelių kiekius viena me-
tu į stotis pristatyti, kad dėl
to nesudarytų didelių nuostol-
ių.

Iš šio pranešimo seka, kad
po keturių mėnesių Sovietų
okupacijos, Lietuvos geležinke-
liuose jau prasidėjo ta pati be-
tvarkė, kaip ir visoje Sovietų
Sąjungoje.

— Sovietų okupantams su-
trumpinus Lietuvos mokyklų
kursą, dabar paliepta pakeisti
vidujinių mokyklų klasių pa-
vadinimus. Kadangi vietoj 3
metų privalomo pradžios mok-
slo sovietai įvedė tiksliai 4 me-

NAUJIENŲ AGENTŲ TELEFONAS
KANADOS gubernatorius Earl of Athol ir princesė Al-
ice atvyko į Hyde Park, N. Y., pas prezidentą Rooseveltą
savitgalio praleisti.

ty kursą, tai vidurinės mokyk-
los kursas irgi sutrumpintas.
Todėl 1 klasė vidurinėse mo-
kyklose vadinsis 5 klasė, 2 kla-
sė — 6 klasė ir t. t. iki 10 kla-
sės.

— Didelis Šveicarijos laikraš-
tis "Neue Zürcher Zeitung" iš-
dėjo straipsnį apie nepriklau-
somoje Lietuvoje gyvenusius
šveicarečius. Autorius rašo,
kad Sovietų Rusijai okupavus
Lietuvą, šveicarečių kolonija
sudarė iš 56 asmenų. Jų visi
sugrįžo į Šveicariją, kai tik Lie-
tuvoje pasirodė raudonoji ar-
mija. Laikraštis pastebi, kad
šveicarečiai visur Lietuvoje
naudojosi didelėmis simpatijo-
mis. Sovietams okupavus Lie-
tuvą, širdingi santykiai, kurie
užsimezgė tarp Šveicarijos ir
Lietuvos, turėjo būti nutrauk-
ti.

— Iš Kauno gauta žinių, kad
arkivyskupo Rumai dalinai yra
rekvizuoti. Apatinis aukštas
yra užimtas Kauno miesto bu-
tų rekvizicijos įstaigos. Kalba-
ma, kad pirmojo aukšto salio-
nuose naujieji valdovai nori
įkurdinti civilinės metrikacijos
įstaigą.

Iš Vyskupijos rumų yra iš-
kraustytas Telšių Vyskupas
Staugaitis. Jis yra prisiglaudęs
kurijai priklausančiuose medi-
niuose nameliuose. Vyskupijos
rumus užėmė raudonosios ar-
mijos karininkai.

Taip pat yra iškraustytas iš
rumų Vilkaviškio vyskupas Ku-
rosas. Jis prisiglaudęs pas vietos
kleboną. Taip pat Vilkaviškio
vyskupijos rumuose apsigyveno
rusų karininkai.

Marijonų vienuolyno Mari-
jampolėje vienuoliai išvaryti iš
namų ir išsklaidyti. Net parapi-
ją aptarnaujantieji vienuoliai
yra priversti gyventi mieste,
nors vienuolyno rumai tuo tar-
pu yra tušti. Juose niekas dar
nėra apsigyvenęs.

Taip pat Telšių kunigų semi-
narijos rumai yra užimti rusų
kariuomenės reikalams. Toks
pat likimas yra ištikęs Vilkaviš-
kio kunigų seminarijos rumus.
Ir ten apsigyveno maskolių ka-
riuomenė.

Aukštosios Panemunės pusė
klebonijos yra paimta. Klebo-
nui prel. Grigaičiui pavyko at-
kovoti nors pusę klebonijos. Ki-
toje pusėje apsigyveno rusų ka-
rininkai.

— Ryšium su mokslo metų
pradžia, Maskvos "Pravda" iš-
dėjo straipsnį apie sovietiška-
sias aukštąsias mokyklas. Laik-
raštis pastebi, kad per įstoją-
muosius kvotinius kandidatus
parodė stačiai neįtikėtiną igno-
rantiškumą. Jie nesugebėjo pa-
reikšti raštu savo minčių. Mato-
mai, kaip rašo laikraštis, so-
vietų vidurinėse mokyklose ne-
įskiepama moksleiviams susi-
domėjimo nei menu, nei žmo-
nijos kultūra. Aukštųjų mokyk-
lų studentai visiškai nesidomi
moksliu. Pereitais metais Pitra-

pilio universiteto studentai pra-
leido 40,000 paskaitų. Tik ka-
šiam semestriui prasidėjus, 142
studentai visiškai neatėję į pa-
skaitas, todėl 24 studentai jau
buvo nubauti. Taip pat profes-
oriai pasižymį nedisciplinuotu-
mu. Daug profesorių neatvykę
į pirmąsias paskaitas, nes jie
dar nebaigę atostogauti. Mas-
kvos Universiteto matematikos
fakulteto dekanas pavaduotojas
Sorokin buvęs patrauktas atsá-
komybėn už laidokavimą.

— Štai naujas įrodymas, ko-
kia tvarka yra sukomunistintos
Lietuvos geležinkeliose:

"Geležinkelininkas" praneša,
kad vienas traukinio mašin-
kas buvęs tiek nusigėres, kad
važiavo be vandens, todėl jo
kelionė buvusi trumpa. Garve-
žys be vandens atsiskakė trauk-
ti sąstatą, o mašininkas buvo
visiškai girtutėlis ir visiškai
nesorientavęs. Rezultate: rimtai
sugadintas garvežys, laiku ne-
pristatytas traukinys, nes buvo
pareikalauta rezervo.

Laikraštis pažodžiui rašo:
"Tai tik vienas iš tūkstančio
pavyzdžių, kokios liudnos pasė-
kos buna, kuomet tarnautojai
truksta valios, susipratimo ir
darbo drausmės".

— Gauta žinių, kaip raudonie-
ji okupantai paskirstė likvuo-

tosios Nepriklausomos Lietuvos
susisiekimo ministerijos parei-
gas.

Elektros įmonių inspekcija,
Energos komisetas, Vandenių
valdybos tyrimų skyrius, "Elekt-
tros" akc. b-vė, "Auto" akc.
b-vė ir Turniškių jėgainės sta-
tyba priskirta prie komunalinio
ukio komisariato; Energos ko-
miteto kuro ukio sekcija — prie
vietinės pramonės komisariato;
aukštesnioji technikos mokykla
— prie švietimo komisariato;
geležinkelių valdyba — prie
SSSR susisiekimo komisariato
su bustine Viniuje; Pašto val-
dyba — prie SSSR ryšių komi-
sariato; kelių valdyba — prie
vidaus reikalų komisariato; or-
nio susisiekimo direkcija — prie
SSSR civilinio oro laivyno; van-
dentių valdyba — prie SSSR u-
pių laivyno komisariato ir šven-
tosios uostas — prie SSSR jūrų
laivyno komisariato.

Kaip matyti, didžioji Lietu-
vos susisiekimo ministerijos pa-
reigų dalis atiteko Sovietų Są-
jungos atitinkamiems komisa-
riatams.

— "Geležinkelininko" redakci-
ja nusiskundžia, kad darbinin-
kai tingiai atlieką darbą. Vien-
nur kitur darbininkai per daug
grtuočkiauja, nes girdi visvien
turty nesukrausi, namo nenusi-
pirksi. Pasak redakcijos, toki
plepėjimai gadina darbingumo
nuotaiką.

— Zinomas Ženevos laikraš-
tis "Journal de Geneve" vedamaja-
me straipsnyje rašo, kad Suo-
mijos sutikimas perleisti vokie-
čių kariuomenę per savo teri-
toriją pakeliui į Norvegiją arba
atgal esąs aiškiai nukreiptas
prieš Sovietų Rusiją. Šis daly-
kas parodas, kad vokiečiai pa-
statę ribas sovietų ekspansijai

— Šveicarijos spaudoje pa-
skelbta, kad visi Šveicarijos
kreditoriai, kurie turi reikavimų
mų į bolševikų užimtą Lietuvą,
turi užsiregistruoti iki spalio 5
d. Kol kas klausimas einas tik-
tai apie reikavimų konstatavi-
mą, bet tai nereikia, kad iš So-
vietų busią galima gauti reika-
lavimų patenkinimo.

— Šveicarijos spaudoje pa-
skelbta, kad visi Šveicarijos
kreditoriai, kurie turi reikavimų
mų į bolševikų užimtą Lietuvą,
turi užsiregistruoti iki spalio 5
d. Kol kas klausimas einas tik-
tai apie reikavimų konstatavi-
mą, bet tai nereikia, kad iš So-
vietų busią galima gauti reika-
lavimų patenkinimo.

— "Neue Zürcher Zeitung"
korespondentas praneša iš Lon-

dono, kad sovietai reiškia didę
lį norą ieškoti susitarimo su
Anglija. Tuo pat metu Londono
komunistiniuose sluogsnuose
platinamos žinios, kad Church-
illis esąs didžiausias sovietų
priešas ir anksčiau ar vėliau su-
jais atsiskaitysias.

PAGELBAI NUO RAUMENŲ SKAUSMO

Johnson's Red Cross Plaster
šildo, ramina ir paremia. Pade-
da nugaros ir strėnų skausmus
pasalinti, pasireiškusius nuo
raumenų skausmų, raumenų su-
stipimo, sukimo, niksterėjimo,
pasitempimų ir paprastų kruti-
nės slogų. Lengvas vartoti.
Ekonomiškas.

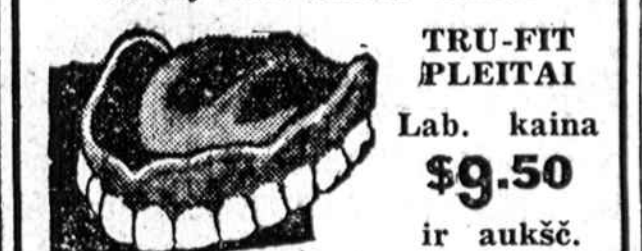
Padarytas Johnson & Johnson didžiausiu
pasaulį chieurginių dalykų išdirbėju

Johnson's RED CROSS PLASTER

Pastebėkit Raudoną Kryžių
ant Plasterio kada pirkst
PARDUODAMAS VAISTINĖSE

Visi Lietuviai Reikalauja PLEITŲ

Atsukite į Phillip's Dental Labo-
ratory kol kainos žemos

TRU-FIT
PLEITAI
Lab. kaina
\$9.50
ir aukš.
GARANTUOTA MEDŽIAGA
Taisome ir Atnaujiname senus
pleitus viena ... \$1.00 ir aukš.
diera
PHILLIP'S DENTAL
LABORATORY
2458 WEST 63rd STREET
Prospect 2174
Lietuvis Laboratorijos Technikas
D. MASKALA
Valandos nuo 10 iki 9, serdomis
pagal sutartį. Pleitai gaminami
tik gavus orderius ir įspaudas
nuo laisnuotų dentistų.

BRIDGEPORT ROOFING AND
SHEET METAL CO.
5216 S. Halsted St. VICTORY 4965
Stogus, rivas, stogiangius ir
sienų apmušimus.
Taisome bet k. Atnaujiname bet
k. Darbas užtikrintas. Pilnai
apdraustas.

Remkite Lietuviską
žyduką
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR
CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

PIRKITE ANT KREDITO

MUSŲ ŽEMOMIS KASH
KAINOMIS
2x4 pėda 2c
1x6 pėda 1½c
Plasterboard pėda 2c
Walboard kv. pėda 2c
Special Maleva, reg. \$1.95,
dabar \$1.25
\$3 Vertės Maleva \$1.95
Cedriniai Postai (7 pėdų) 10c
Taipgi Cementas, Smiltis, Žvyrai
NEREIKIA CASH.
Apskaitliavimas DYKAI—
Pristatymas DYKAI
ALBERT LUMBER
& SUPPLY CO.
3800 S. Western Ave.
Tel. LAFayette 2101
Atdara kasdien 7 v. ryto iki 6
v. v., nedėliomis 8 v. r. iki 12
val. dienos.

Bukit Malonus SAVO AKIMS

Tik viena pora akių visam gyve-
nimui. Saugokit jas, leisdami iš-
ekzaminuoti jas moderniausia
metoda, kurią regėjimo mokslas
gali suteikti
32 METAI PATYRIMO
pririnkime akinų, kurie pašalina
visą akių įtempimą
Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampus 18-tos
Telefonas CANAL 0523—Chicago
OFISO VALANDOS
Kasdien 9:00 a. m. iki 8:30 p. m.
Treč. ir Šešt. 9:00 a. m. iki
7:30 p. m.

Tel. CICERO 5306
C. & M. PAUGA
DISTRIBUTORS
Parduodam geriausį ir
stipriausį
FOX HEAD ALŲ
Vynai-Likieriai-Gėrimai
į visas miest. dalis.
5031 W. Roosevelt Rd.
CICERO, ILL.

• FOTOGRAFAS

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pir-
mos rūšies su mo-
derniškomis užlai-
domis ir Hollywood
šviesomis. Darbas
garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

SVEIKATOS KLINIKAS
TONSILUS \$13.50
Išima Už
PRABUVIMAS \$50.00
Ligoninėje
RAUDONGYSIŲ \$25.00
Išėmimas ir Ligon.
REUMATIZMAS \$2.00
Greita Pagelba
GYDO VISAS LIGAS
Ekzaminacija
ir vaistai \$1.00
DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 S. Kedzie Ave. Chicago

Sophie
Barcus
RYTINĖ RADIO
VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 6:45 v. ryto
iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15
val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00
val. vakare.
Išgirskit vėliausias žinias
muziką ir kitus įdomius
pranešimus.

KAM LAUKTI?

GAUK SAVO DANTINIUS
PLEITUS DABAR!

\$9.50 ir
aukščiau

Mes gaminame Dentures tik
gavę įspaudą ir užsakymą nuo
laisniuotų Dentistų.
APSKAICIAVIMAS
DYKAI.

Lawndale Dental Laboratories
HEJNA BROS.
Atdara nuo 9 r. iki 8:30 v. v. — Subatomis nuo 9 r. iki 5 v. vak.
3945 W. 26th St. 1724 S. Ashland Ave.
Tel. Lawndale 2908 Tel. Monroe 9251
30 N. Dearborn — State 9649
ROOM 806 ATDARA KASDIEN 9 iki 6

Spausdinam
PLAKATUS, BILIETUS
BIZNIO KORTELES
DR-MS ATVIRUKUS
KONSTITUCIJAS IR
DAROME VISOKIUS
SPAUDOS DARBUS
NAUJIENOS
1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. Canal 8500

NAUJIENŲ NAMAS
Kuriamė RANDASI
Universal Savings & Loan Ass'n.
RAŠTINĖ
UNIVERSAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION yra pasirengus priimti jūsų idėlius,
už kuriuos mokame 3% dividendų. Idėliai apdrausti iki \$5000.00 per Federal Savings
and Loan Insurance Corp., Washington, D. C. Duoda paskolas lengvais išmokėjimais.
1739 SOUTH HALSTED STREET
CANAL 8500

Chicago Lithuanian Society CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJA

Pašalpos Ligoje, Pomirtinių ir Kultūros Draugija
Draugijos Ofisas, 1739 So. Halsted Street. Telefonas Canal 0117

VALDYBA
K. KAIRIS, prezidentas K. AUGUSTAS, išdėstas
P. GALSIS, vice-prezidentas ALGIRDAS RULIS, trustisas
V. MANKUS, sekretorius P. MILASEVICIUS, trustisas
P. MILLER, finansų sekretorius
DR. MONTVIDAS, Dr. Jos Daktaras, K. GUGIS, Dr. Jos Advokatas,
J. P. VARKALA, Draugijos Auditorius

KULTūros Draugijų Konferencija

ROCKFORD, Ill. — Spalio 20 d. čia įvyko kultūros draugijų konferencija, kurioje dalyvavo apie trisdešimt penki delegatai iš įvairių kolonijų.

Pirmiausia smagu pažymėti tas faktas, jog konferencija buvo laikoma vietos kultūros draugijos klubo patalpose. Vadinasi, rockfordiečiai per pereinamąsias metus padarė didelę pažangą: įsigijo sau buveinę, kur turi progos susirinkti, savo reikalus aptarti bei šiaip pasilinksinti. Turėdami savo centrą, rockfordiečiai ateityje, be abejonės, galės dar labiau savo veiklą išvystyti.

Konferencijos atidarymas.

Konferencija atsidarė apie 2 val. po pietų. Vietos skyriaus pirmininkas M. Gibas pasveikino atvykusius delegatus ir pareiškė, jog rockfordiečiai yra labai malonu susilaukti svečių iš įvairių kolonijų. Visi, pasakė pirmininkas, yra "welcome".

Po to susirinkimo vedimą jis perdavė K. Augustui, centro valdybos pirmininkui.

Savo įžanginėje kalboje pirmininkas pareiškė pasitenkinimą tuo, kad konferencija yra laikoma Rockforde, kur kultūriniai parodė nepaprastą sumanumą ir sugebėjimą tvarkytis. Jau tas faktas, kad konferencija vyksta kultūros draugijos įsteigto klubo patalpose, rodo rockfordiečių ryžtingumą siekti savo tikslo. Kai jie sumano ką padaryti, tai ir padaro, nesustodami prieš jokiais kliūtis. Tas jų gražus darbas gali būti pavyzdžiu kitoms kolonijoms. Be to, jis yra padaršimas visiems skyriams. Rockfordiečių atliktas darbas sakyte sako, jog kur yra pasiryžimas, vieningumas ir noras dirbti, ten ir didelės kliūtys lengvai yra nugalimos.

Apgailestavo, kad Petrauską ištiko nelaimė.

Tačiau tenka labai apgailestauti, pareiškė pirmininkas, kad šiandien negali drauge su mumis dalyvauti Stasys Petrauskas, kurio pastangomis ir darbu rockfordiečių gražus sumanymas liko įgyvendintas. Vargu kas kitas įdėjo tiek darbo, energijos ir su tokiu dideliu atsidėjimu dirbo, kaip draugas Petrauskas. Tos pastangos liko apvainikuotos įsteigimu šio klubo. Bet ligos parbloškė, jis šiandien to darbo vaisiais negali pasidžiaugti. Mes tik galime jam palinkėti, kad jis kaip galima greičiau pasveiktų ir sutvirtėtų.

Komisijos ir pranešimai.

Atsistojimu konferencija pa-

gerbė centro valdybos narį Poteliuną, kuris pasimirė pereinamąjį rudinį. Poteliunas buvo Kenosha skyriaus pirmininkas ir gana veiklus žmogus.

Paskui buvo paskirtos komisijos: mandatų, balsų skaitymo, įnešimų ir rezoliucijų bei nominacijų.

Seka valdybos pranešimai. Pakviečiamas K. Kairis, Chicago Lietuvos Draugijos prezidentas. Jis padaro gana išsamų pranešimą apie Chicago Lietuvos Draugijos stovį: jos finansus, kiek narių įrašyta, kaip reikalai yra tvarkomi ir kas yra veiklama.

Iš to pranešimo kiekvienam buvo aišku, jog draugija progresuoja. Ji ne tik nariais, bet ir turto auga. Per pereinamąjį metą buvo įrašyta apie tūkstantis naujų narių.

P. Miller, finansų sekretorius, supažindino delegatus su išmokamomis pašalpomis bei pomirtinėmis. Iš jo pranešimo pasirodė, jog kiekvieną mėnesį draugija išmoka pašalpas apie keturiolika šimtų dolerių.

Skyrių delegatų pranešimai.

Skyrių delegatai raportavo apie savo veiklą. J. Bacevičius iš Rockfordo bendrai papasakojo apie tai, kaip buvo įsteigtas klubas ir kiek reikėjo sunkaus darbo atlikti. Supažindino delegatus su klubo tvarkymu. Klubas, pareiškė jis, visai gerai apsimoka, ir galima tikėtis, jog visai trumpeje ateityje buvo visos skolos išmokėtos.

Raportuoja kitų skyrių delegatai: J. Pučkorius iš Roselando, K. Yokubka iš Cicero, Mačiulis iš Waukegano, K. Rodavičienė iš Kenosha, Josephine Miller iš jaunuolių komiteto. Visi skyriai stengiasi, kaip sakoma, krutėti. Jie rengia tai vienokias, tai kitokias pramogas. Kartais tos pramogos nusiška, o kartais ir nėra labai sėkmingos. Bet kai veiklama, tai vis šis tas ir padaroma.

Dr. Montvido pranešimas.

Dr. A. Montvidas, taip sakant, stengiasi nustatyti kultūros draugijoms veikimo gaires. Jis pabrėžia tą faktą, jog dabar mes gyvename rimties laikais. Europoje eina žūbutinė kova. Diktatoriai yra pasimoję visą Europą pavergti. Mažosios valstybės vėna po kitai nyksta. Pavergtas liko ir Lietuva. Ten žmonės nebegalės laisvai savo krašto likimą spręsti. Jie turės daryti tai, kas jiems bus liepiama daryti. Žodžio ir spaudos laisvės jau ten nebėra. Galimas daiktas, kad Amerikos Lietu-

viams, kaip ir praityje, teks vesti kovą už Lietuvos išlaisvinimą. Tai kovai reikia rengtis. Kultūros draugijos tame sąjudyje irgi galėtų tam tikrą darbą atlikti.

Įnešimai ir rezoliucijos.

Svarstomi įnešimai. S ulcma, kad konferencija suteiktų skyriams teisę priimti specialius narius. Butent, tokius narius, kurie nori tik socialinėje skyriaus veikloje dalyvauti.

Principe įnešimas priimamas, bet valdybai pavedama išdėstyti tinkamas planas, pagal kurį tokie nariai galėtų būti priimami. Kitas įnešimas siūlo, kad kultūros draugijos p. is. dėtų prie Demokratijos ir Lietuvos Nepriklausomybės Sąjungos.

Tas įnešimas sukelia kiek ginčų. Mat, pasiūlymas skamba taip, lyg konferencija siektų diktuoti skyriams, kad jie be niekur nieko turi stoti į kalbamą sąjungą. Vėliau buvo išaiškinta, jog priimdama įnešimą konferencija tik pareiškė savo pageidavimą. Vadinasi, per prievartą ką nors skyriams antmesti nebus bandoma.

Įnešimas liko priimtas.

Dr. P. Grigaitis, "Naujienu" redaktorius, supažindino delegatus su Demokratijos ir Lietuvos Nepriklausomybės Sąjunga ir jos tikslais. Tai platformai, pareiškė jis, negali priešintis nė vienas lietuvis, kuris yra ištikimas šios šalies pilietis ir kuris stoja už demokratiją ir laisvę.

Paskui buvo priimtos ir perskaitytos dvi rezoliucijos. Vieną prieš Lietuvos okupantus, o kitą buvo pareiškta nusistatymas šios šalies reikalais.

Rezoliucijos bus įdėtos kitoje vietoje.

Valdybos rinkimas ir vaisės.

Pagaliau nominacijų komisija išdavė savo raportą; butent, kandidatai į valdybą rekomendavo šiuos asmenis: K. Kairis, Dr. Montvidą, K. Augustą, K. Deveikį, J. Pučkorių, K. Yokubką, K. Rodavičienę, J. Bacevičių, J. Mačiulį. Visi jie liko išrinkti į valdybą.

Po to pirmoji konferencijos dalis pasibaigė, o prasidėjo linksmoji dalis. Vietos skyriaus pirmininkas Gibas pakvietė visus svečius pasilikti ir pakvietė J. Bacevičių vesti tvarką. Buvo atlikta trumpa muzikalė programa, kurią išpildė p-ios Senkevičienė ir Šimaitienė bei Bacevičius. Jie sudainavo kelias dainas.

Kai koncertinė dalis baigėsi, tai liko sutvarkyti stalai vaisėms. Rockfordiečiai atsilankiusius svečius tikrai puikiai priėmė ir šauniai pavaišino. Po vakarienės kai kurie delegatai išsiskubino namo, bet nemažas burys pasiliko ir dar ilgai linksminosi su draugiškais ir maloniais rockfordiečiais.

Beje, naujai išrinktoji valdyba turėjo savo trumpą posėdį ir pareigomis pasiskirstė taip: pirm. K. Augustas, vice-pirm. J. Pučkorius, sekretorius K. Deveikis, išd. K. Kairis ir kultūros reikalų vedėjas Dr. A. Montvidas.

—Dalyvavęs

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Iš Politikos Lauko

Šiaudiniai Balsai Rodo Rooseveltą Viršijant Willkie

Kitoms vietoms Respublikonai turį balsų didžiumą

Vos dviems savaitėms belikus iki rinkimų, dabar visur priviso galybės šiaudinių balsavimų. Respublikonų organų pravedami balsavimai paprastai rodo, kad jų kandidatai įjmant patį Willkie, gauna balsų didžiumą.

Kiti balsavimai rodo, kad prezidento vietai Roosevelt'o pusėje stovi didesnis nuosimtis balsų. "Chicago Times" dienraštis, uoliausias Roosevelt'o gynėjas Chicagoje, remdamasis nuosavu balsavimu, rodo, kad mieste balsų proporcija skirstosi šiaip:

Į Prezidentus

Roosevelt'as 56.66%
Willkie 43.34

Į Senatorius

Slattery (Dem.) 48.11
Brooks (Rep.) 51.89

Į Gubernatorius

Hershey (Dem.) 46.57
Green (Rep.) 53.43

Į Prokurorus

Courtney (Dem.) 54.02
Nelson (Rep.) 45.98

Pačioje Illinoise valstijoje respublikonai gauna kiek daugiau balsų, taip kad bendrai suėjus Chicago ir valstiją balsų santykis paduodamas sekančiais:

Rooseveltas 51.83%
Willkie 48.17
Slattery 44.88
Brooks 55.12
Hershey 43.89
Green 56.11

Zinoma čia yra tik šiaudinis balsavimas, kuriame apklausinėjama tik apribotas skaičius balsuotojų.

Wendell Willkie Vėl Chicagoj

Bandys atitaisyti pirmo vizito klaidas

Šiandien Chicagoje vėl pasirodys respublikonų kandidatas į prezidentus, Wendell Willkie, kuris pirmam vizite paliko nekokį įspūdį. Per kelias paskutines dienas jis važinėjo po Illinois, Minnesota ir Wisconsin valstijas, sakydamas daugybę kalbų ir visomis keturiomis atakuodamas Roosevelto administraciją už pelnytus ir nepelnytus griekius.

Ši vakar kandidatas Willkie pasakys vieną svarbiausių savo kampanijos kalbų, garsiam Chicago Stadione, kur Rooseveltas buvo nominuotas.

Illinois valstijos balsai yra labai abejotini kaip Rooseveltui, taip ir Willkie. Jie pasidalinę beveik lygiom, tad tas kandidatas, kuris įdės daugiau pastangų agitacijai, tas gali valstiją laimėti. Todėl Willkie ir

daro Chicagoj naują vizitą.

Prezidentas Rooseveltas, kaip jau buvo rašyta, Chicagoj negalės atvažiuoti, bet už jį čia kalbės New Yorko majoras LaGuardia, gen. prokur. B. d. e, Daniel Tob. n. Teamsterių unijos viršininkas, ir visa eilė kitų žymių žmonių. Čia taipgi kalbės ir Henry A. Wallace, demokratų kandidatas į vice-prezidentus.

Suėmė Bekoji už Apiplėšimą

BRIGHTON PARK. — Šios apylinkės nuotavoje sėdi 22 metų jaunuolis Jessie Rodriguez, nuo 3351 West 38th st., ir jo tėvas Monico. Jaunuolis neturi abiejų kojų. Jis ir tėvas yra kaltinami sumušimu ir apiplėšimu 48 metų brigitonparkečio P. Galzin'o, gyvenančio adresu 3333 West 38th Place.

Apiplėšimas įvyko spalio 12 d.

Padėti Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., neš Nuošimtį Nuo 1 Dienos

Turtas virš - - - - \$5,500,000.00

Atsargos fondas virš - - \$400,000.00

Dabar Mokame 3 1/2% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 m.

STANDARD FEDERAL SAVINGS
and
LOAN ASSOCIATION of Chicago

JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
Val. 9 iki 4. Ser. 9 iki 12
Sub. 9 iki 8 vak.

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT
SAVINGS FEDERALLY INSURED
4192 ARCHER AVENUE
Tel. VIRginia 1141

S. L. A.

rinėje dirvoje, stiprina lietuvių Amerikoje ir rupinasi bendrais lietuvių reikalais.

Dabar visose lietuvių kolonijose darbuojasi šimtai SLA organizatorių. Kai vienas jų organizatorių atsilankys į jūsų namus, paklauskite jo patarimo—prisirašykite prie Susivienijimo su visa savo šeimyna.

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

307 West 30th Street, New York, N. Y.

NAUJIENOS

NAUJIENOS pirmas ir didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje.
NAUJIENOS turi savo korespondentus visuose Amerikos miestuose ir kituose pasaulio kraštuose.
NAUJIENOS paduoda vėliausias pasaulines žinias.
NAUJIENOSE rasite necenzuruotų žinių iš Lietuvos.
NAUJIENŲ prenumerata Amerikoje (be Chicago) kainuoja \$5.00, Chicagoj ir Europoje —\$8.00.

NAUJIENOMS—pinigus siųskite šiuo antrašu:

"NAUJIENOS"

1739 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS

—SAVAITRAŠTIS—

"Argentinos Lietuvių Balsas"

U. S. A. metams kainuoja Pusantero Dolerio

Galima išsirašyti per "Naujienas" arba tiesioginiai, adresuojant:

"A. L. Balsas"

Casilla de Correo 303,
Buenos Aires, Argentina.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO

"KELEIVIS?"

Ar žinai, kodėl vieni jį giria, kiti keikia, bet visi mėgsta jį skaityti?

Net kunigai pakislėpę jį studijuoja, nors savo parapijonius draudžia jį į rankas paimt.

"Keleivis" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.

Žmonų nuolankumą ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, pamokinių, gražių eilių, įdomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik \$2.00 metams. Adresas toks:

"KELEIVIS"

253 Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

4596

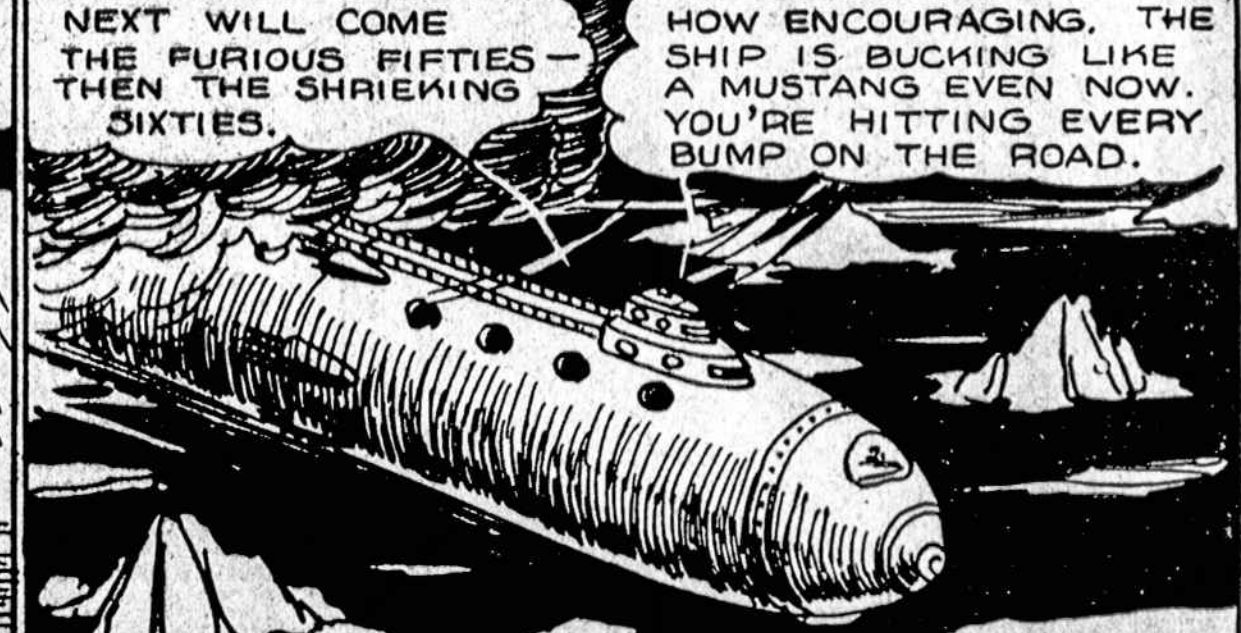
No. 4596—Išėjimė suklelė. Sukirptos miero 12, 14, 16, 18 ir 20.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti miera į aiškiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigų arba pašto ženklais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____
Mieros _____ per kurtinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

JACK SWIFT

THE SUPER-ROCKET-SHIP, AURORA, WHICH IS EQUIPPED WITH SCIENTIFIC SECRETS AS YET UNKNOWN TO THE WORLD, HAS REACHED THE FIRST OUTPOSTS OF THE FROZEN ANTARCTIC.

TIE MUSU CHICAGOS LIETUVIAI TARSI KOKIA MAŽA VALSTYBĖLĖ

Čia rasi viską, čia visko pamatysi

Pažvelgus į Chicago lietuvų kultūrinį ir politinį veikimą, susidaro vaizdas tarsi kokios mažos valstybėlės.

Čia ne tik kad gyvena didžiausias skaičius lietuviškos kilmės žmonių, bet taip pat čia išsina didžiausi ir geriausi lietuvių laikraščiai kaip — „Naujienuos“, didžiausios lietuvių organizacijos kaip — Chicago Lietuvių draugija. Yra ir keli geriausi Amerikos lietuvių chorai ir prie jų grupės gerų lošėjų. Tarpe tų visų organizacijų ir chorų, veikia ir gerai gyvuoja bene vienintelis Amerikoje, Chicago Lietuvių Vyrų choras.

Rėkauti Visi Mokam

Mes visi mylime dainas, o ypač ten, kur truputį išsilksminam, bet toks dainavimas tankiai buna tik panašus į riksmą ir toli skiriasi nuo dailės. Tarpe dainavimo ir rėkavimo yra didelis skirtumas.

Rėkauti gali bet koks burių žmonių suėjė į vietą, o dainuoti

reikia mokintis ir mokintis visą laiką.

Trumpa dainavimo pamokų pertrauka arba vienas kitas naujas dainininkas buriuje jau padaro chore trukumą.

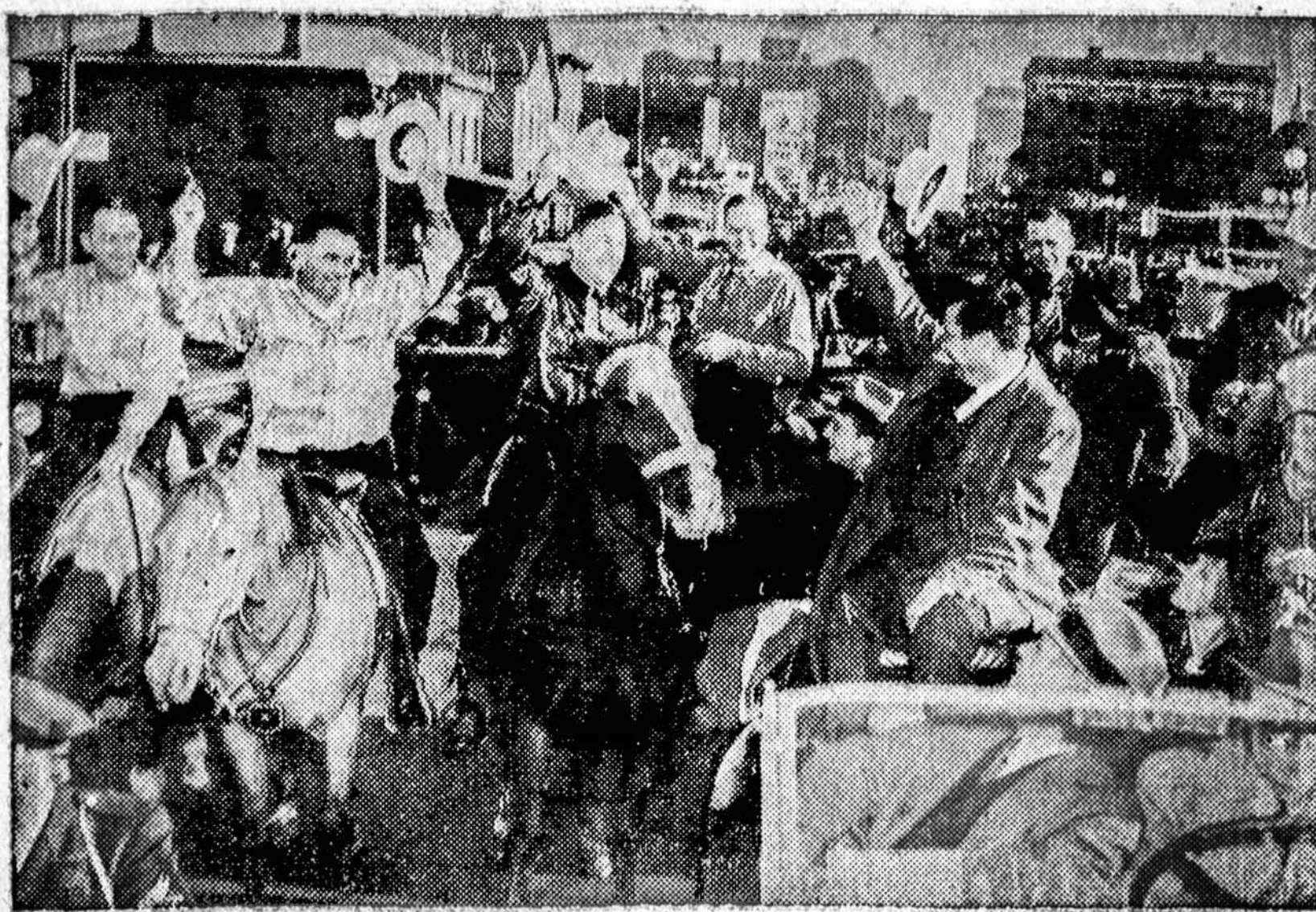
Kad sudarius gražią balsų harmoniją reikia bent keturių skirtingo tono balsų. Gabus kompozitorius sutaiso tiems balsams gaidas, bet nemažiau gabus turi būti ir chorų mokytojas, kad tuos negyvo įrankio balsus perkelti į gyvų chorisčių balsus ir iš jų sudaryti gyvų balsų orkestrą. Tik ta gyvų balsų orkestra yra kur kas sunkiau suderinti nei kad smuiko ar kokio kito įrankio stygos.

Čia reikia didelio nuosirdumo ir meilės kaip iš mokytojo, taip ir iš chorisčių pusės.

Chicago Lietuvių Vyrų choras yra laimingas, kad jie turi tokį muzikos žinovą ir savo choro mokytoją, profesijos mylėtoją p. K. Steponavičių. Tai gal vienintelis chorų mokytojas, kuris šiais nervingų suirutės laikais ne tik sugeba palaikyti choro vienybę, bet ir daro didelį progresą.

Lapkričio 3 d. Vyrų Choro Koncertas.

Koncertas su gražiu lošimų įvyks Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Tai jau beliko tik pora savaitė. Kaip praėjty, taip ir šiais metais vyrai žada drąsiai pasirodyti. Per ketelį pastarųjų metų Vyrų choras vis daugiau ir daugiau patraukė publikos ir savo koncertus-lošimus ir vis

Minnesotos „kaubojai“ lydi Wendell Willkie, republikonų partijos kandidatą į prezidentus.

daugiau įgijo pritarėjų savo darbe.

Nėra abejonės, kad ir lapkričio 3 d. sekmadienį, prisirinkęs pilna Lietuvių Auditorija, o vyrai tikrai visus pavaišins su gražiomis dainomis ir lošimu. O po to bus šokiai ir visi kiti pasilinksminimai — iki vėlumos.

Tai gi, visi renkimės į Chicago Lietuvių Vyrų koncertą ir balių. I. L. A.

Dabar Jau Visa Šeima Yra Vedę

J. Liepos Neteko Suna, Duktės

WILLOW SPRINGS. — Plačiai žinomo biznierių Juozo Liepos visa šeima dabar yra vedusi. Pereito birželio mėnesį apsisvedė jų dukterė Fausta ir dabar vadinasi Mrs. Pfeiffer. Gyvena Willow Springs.

Nu, spalio 12 d. apsisvedė jaunas p. Liepų sūnus, Edwardas, su gražuole iš Argo, vardu Anna.

Pereitą šeštadienį jaunavedžiai pargrįžo iš „Honeymoon“ kelionės. Lankėsi po Indianapolis, Bloomington ir Springfield.

Taipgi reikia paminėti, kad visa Liepų šeima priklauso prie Chicago Liet. Draugijos. Lipekėtina jaunavedžiams sekmingos kloties vedybiniam gyvenime. —VBA.

Tokie Žmonės Paprastai Išgyvena Šimtą Metų

Je iškote sveiko sudėjimo lietuvaitės tai rasite ją Brighton Parke, 2460 West 45th Pl. Pereitą pirmadienį Dr. F. J. Winkunas padarė jai apendicito operaciją. Vakar gi, vos šešioms dienoms prabėgus, Juzė Girdžiūtė jau sugrįžo į namus.

Išsiėmė Leidimus Vedyboms (Chicago)

Frank Rumšas, 28, su Ann Krajeir, 19
Kazimir Bagdanowicz, 59, su Barbara Dumolauskis, 59
William Chiles, 26, su Mary Wimsatt, 20
Felix Mikos, 32, su Anna Dargis, 26
Edwin Van Arsdale, 22, su Mary Makaras, 24
Charles Guzaitis, su Valerie Chropkiewicz
Walter Kobierski, 24, su Lilian Rudis, 23
George Petrauskas, 50, su Rose Petkus, 42
Joseph Geraci, 34, su Charlotte Miskel, 29
Casimir Jagus, 20, su Agnes Skrypski, 20

Pasiklausa Perskiru

Joseph Alexander nuo Emogene Alexander

Netrukus Pas Mus Ir Vėl „Gėlės Pražydės“

Pamatysime neužmirštiną, žavingą operetę, „Blossom Time“

JONAS DAMBRAUSKAS

Tai „Kranzas“, Kuriam Viskas „Ištirina!“

Mano gal dar neilgas gyvenimas, bet jau ketintą dešimtmetį kopiu. Daug ką tekė pamatyti, daug ką girdėti ir ant kailio patirti. Prisimenu daug smagių ir linksnų pergyventų valandėlių. Vienas toks smagus momentas netolimoj praėjty pergyventas dar ir šiandien stovi prieš mano akis, dar ir šiandien skamba mano ausyse.

Tai buvo suvirš prieš pusmetį. Atsiet, pereitą kovo 10 d. Sėdžiu Sokolų salėje ir laukiau pakylan scenos uždangai. Žmonių pilnutėlė salė. Visi mes čia susirinkę pamatyti vieno garsaus choro programą. Garsaus ne tik tuo, kad gražiai padainuoja, bet ir tuo, kad šis choras pirmas ir gal vienintelis Amerikos lietuvių visuomenės atstovas buvo nuvažiavęs į Lietuvą ir tenai gražiai save užsirekomendavo. Be to, jie buvo ir Kanadoje bei aplankę įvairias tolimas lietuvių kolonijas čia Amerikoje.

Operetės ir operetės

Žinau, kad programoje bus persilatyta operetė. Jau savo gyvenime buvau matęs labai daug ir įvairių chorų suvaidintų operetė, bet jos mano atminty mažai užsiliko. Bet šiuo sykio uždangai pakilus tuoj susidarė kitoks įspudis ir kada veikalas įsisiūbavo, mane taip sužavėjo, kad tiesą pasakius, jaučiausi esąs kur nors žymiam teatre ir klausausi profesionalių artistų, o ne sėdžiu paprastoj parengimj salėj ir žiūriu tik scenos mėgėjų choro vaidinimą.

Nepamirštinas veikalas

Dar ir šiandien matau tuos vaizdus, kai Schubertas myle

jo, Kranzas kalbėjo, Mitzi flirtavo, Schoberis dainavo, Grafas kerštavo, o primadona viliojo ir pavydėjo... Visi tie gražūs vaizdai sudarė vieną nepamirštiną kurinį „Kai Gėlės Pražydės“ („Blossom Time“). Visas choras ir visi vaidylos pasirodė puikiai, puikiai, puikiai. Ir štai dabar vėl tas pats choras atkartoja tą šaunią operetę sekmadienį, spalio 27 d. Teks butinai ir vėl pamatyti, nes tikrai verlas ir kelis kartus matyti veikalas. —Juozas Taspats.

TARP MUSU BIZNIERIŲ

Vasara Praėjo, Bet Šis Vasarnamis Dar Atdaras

Maudytis Vėju, Bet Galima Grybauti

Leo Jaruszų smagus vasarnamis Sand Dunes-uose, prie Michigan ežero, Central Ave., Beverly Shores, Ind., tel. Michigan City 2799 R. 3. Šio gražaus viešbučio moderniški kambariai nuomuojami kiekvienai dienai, savaitei ir ilgesniam laikui, už labai žemą kainą. Čia galima gauti geras maistas ir gardus gėrimai.

Nors maudymosi sezonas jau pasibaigė, vienok čia atvykę svečiai turi daug smagumo. Šioj apylinkėj randasi daug didelių farmų su krumokšliais ir miškais ir labai patogios vietos grybauti. Jau dabar prasideda paskutinis sezonas grybavimui, tad kurie mėgsta susirinkti daug gerų grybų, p. Jarusz turės tikslų atvykusiems suteiks informaciją, kad be jokio klaidžiojimo susirasti geras vietas grybauti.

P-a Jarush Chicagoj

Mrs. A. K. Jarusz sveikatos ir gydymo reikalais visuomet galima rasti namie, ofise 6630 S. Western Ave., arba pašaukit, Hemlock 9252.

P-nai Jaruszai yra sąmoningi lietuviai, „Naujienu“ skaitytojai ir visame kame stengiasi bendradarbiauti, tad aš irgi nuo savęs jiems linkiu sėkmingumo ir gausos. Jusų Ona.

Naudokitės „Naujienu“ Informacijų Biuru

Teikia žinias apie Parengimus.

„Naujienuos“ steigė Lietuviški Parengimų Informacijų Biuras. Draugijos, Kliubai ir visokios įstaigos prašomos pranešti „Naujienuos“ dienas savo parengimų. Taipgi ir rengėjai, pirmą samdomo svetainių, prašome kreiptis į „Naujienuos“.

CLASSIFIED ADS.

SITUATION WANTED

Ieško Darbo

PAIEŠKAU DARBO. Esu patyręs penteris ir dekoratorius. Darbą atlietu gerai ir pigiai. J. Augaitis, 1608 So. 60th Ave., Tel. CICERO 2633.

Chicago Draugijų, Kliubų Valdybos 1940 Metams

L. ŽAGARIEČIŲ KLIUBO VALDYBA 1940 METAMS: P. Ariauskas—Pirm., 2109 N. Cleveland ave.; A. Niprikas—Pirm. Pagalb., 1303 S. Pulaski Rd.; J. Keturakis—Nur. raštininkas, 1525 S. 51st ave., Cicero, Ill.; Anna Kondrotas—Fin. Rašt., 113 W. Germania place; E. Ramasauskienė—Kontrolės rašt., 1218 S. Independence blvd.; St. Niprikas—Kasierius, 3235 So. Halsted st.; Kasos Globėjai: A. Mieravičius, 2539 W. 46th pl.; F. Povilaitis, 10051 S. La Salle st.; J. Balakas—Korespond., 1414 S. 49th Ct., Cicero, Ill.; K. Balčiūnas—Maršalka, 3521 West 38th pl. Susirinkimai laikomi vienoj kartą į mėnesį, kas ketvirtą sekmadienį pirmą valandą popiet, Hollywood svet., 2417 West 43rd st., Chicago, Ill.

BROLIŲ IR SESERŲ LIETUVIŲ DRAUGYSTES SUSIVILNĖJIMAS VALDYBA 1940 METAMS: Pirm.—Geo. Jakubauskas, 3541 South Halsted St.; Vice-pirm.—Ant. Zalgėnas, 7132 So. Racine Ave.; Nut. rašt.—Walter Pankauskas, 549 West 18th St.; Kasierius —Miklas Bankevičius, 628 W. 18th St.; Fin. rašt.—Peter Viršila, 3435 So. Wallace St.; Kontr. rašt.—Jonas Statkus, 1715 So. Newberry Ave.; Kasos glob.—Juozas Kikas, 644 W. 18th St., ir Ona Juzevičienė, 1960 Canalport Ave. Durų sargas—Juozas Gereltauskas, 3132 So. Emerald Ave.

JONISKIEČIŲ LABDARYBES IR KULTūros KLUBO VALDYBA 1940 METAMS: Pirm.—Jonas Jankus, 1118 E. 65th St.; Vice-pirm.—Viktoras Kazimeraitis, 4030 So. Campbell Ave.; Nut. rašt.—B. Vaitekunas, 5211 South Kildare Ave.; Finansų rašt.—Stella Mickevičienė, 6925 South Artesian Ave.; Kontrolės rašt.—M. Laučienė, 1118 E. 65th St.; Kasierius —Steponas Kanušas, 3510 W. 63rd St.; Kasos glob.—N. Mickevičienė, 6925 S. Artesian Ave.; Kasos globėjai: M. Dantienė, 4535 S. California Ave.; ir M. Miravičius, 2539 W. 46th Pl.; Koresp.—Dėdė Vaitekunas. Susirinkimai įvyksta kas antrą sekmadienį kiekvieną mėnesį, 1:30 val. popiet, Hollywood salė, 2417 W. 43rd St.

TEISYBES MYLETOJŲ DRAUGYSTES VALDYBA 1940 METAMS: Joe Balchunas—Pirm., 3200 So. Lowe Ave.; P. P. Killis—Pirm. mininko pagalb., 3347 S. Lithuania Ave.; A. Kaulakis —Nut. rašt., 3842 S. Union Ave.; F. Kasper—Fin. rašt., 3534 S. Lowe Ave.; Z. Grigonis—Kontr. rašt., P. Juozapavičius—Ido glob.; J. Rachunas—Idininkas, 3137 So. Halsted St.; L. Jucius—Maršalka, Dr. J. P. Poška—Dr. kvotėjas, 3133 So. Halsted St., Tel. Victory 3687; K. Valaitis—Ligonijų prižiūrėtojas. Susirinkimai atsiubina kas mėnesio antrą sekmadienį, 12 val. diena, Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted st. J draugystę priimami vyrai ir moterys nuo 18 iki 45 metų amž.

GARFIELD PARK LIETUVIŲ VYRŲ IR MOTERŲ PASELĖ KLUBO VALDYBA 1940 METAMS: Pirm.—Geo. Medalinskas, 233 S. Central Ave.; Pirm. pagalb.—John Yukinis, 210 S. Kildare Ave.; Raštininkas—M. Medalinskas, 233 So. Central Ave.; Fin. Rašt.—Chas. Katello, 4676 W. End Ave.; Kontr. Rašt.—V. Manikas, 17 S. Springfield Ave.; Kasierius—M. Kazianus, 3508 Gunderson Ave., Berwyn, Ill.; Kasos Globėjai: M. Davidonis ir J. M. Bruchas; Maršalka—A. Babus; Reporteris —John Benekaitis, 1656 S. Troy St.; Daktaras—Al. Margeris. Susirinkimai yra kas antrą sekmadienį, 1 val. popiet, Napoleon Hall, 3958 W. 5th Ave.

PALAIMINTOS LIETUVOS DRAUGIJOS VALDYBA 1940 METAMS: J. Jackus—Pirm., 6504 So. Rockwell St., tel. Rep. 7929; A. Subaitis—Vice-pirm., 1947 Desplains St.; A. Tumavičius—Nut. rašt., 1227 So. 50th Ave., Cicero 5395; F. Miklunas —Fin. rašt., 4917 Komensky Ave., Laf. 5211 F. Margevičia, —Kontr. rašt., 4409 S. Fairfield Ave.; F. Serpitis—Kasos glob., 4337 So. Fairfield Ave.; T. Janulis—Ido. 3430 So. Morgan St., Yards 4883; A. Šaskas—Maršalka, 3622 So. Union Ave.; B. J. Jakaitis—Auditorijos atstovas, ir koresp., 826 W. 34th Pl., Yards 2252; P. Augustinas—Ligonijų prižiūr., 656 W. 36th St., Yards 6701; Trustistai—Tamkevičia, Augustinas, Subaitis; K. Stalga—Teisėjas; L. Jucius—Teis. raštininkas.

kad nesudurti su kitais parengimais ir išvengti nepageidaujamos konkurencijos. Šį patarnavimą „Naujienuos“ teikia nemokamai.

HELP WANTED—FEMALE

Darbininkų Reikia

MERGINA BENDRAM NAMŲ darbui. 2 suaugę. Reik virti. Nuosavas kambarys, gyvenimas vietoj ar kitur. Geri namai. \$11. MIDWAY 6781.

ŠEIMININKES, JEI REIKIA pinigų namų ir kalėdinių dovanų reikams. Mes turime planą kuriu jūs galite uždirbti pinigų dabar. Mr. Nolan, 126 N. Wells.

MERGINA MAŽIAU 35 metų amž., abelman namų darbui. Maža šeima, gyvenimas vietoj. \$10. 1420 Berwyn, Ravenswood 8001.

MERGINA AR MOTERIS prie abelman namų darbo, gali vietoj gyventi arba vakarais išeiti. Breitowich, 1739 N. Humboldt Blvd., ARMitage 8854.

MERGINA ABELNAM NAMŲ darbui. Nereik virti. Skalbti tik savo. Padėti 2½ metų vaiko prižiūrėjime. Gyvenimas vietoj. CRAWFORD 7924.

MERGINA AR MOTERIS lengvam namų darbui. Nereik nei skalbti nei virti. Prižiūrėti 4 metų kūdikį. MICHIGAN 3920.

MERGINA TARPE 18-30, abelman namų darbui. Gyvenimas vietoj. Nuo \$7 iki \$8. Rogers Park 1541.

MERGINA ABELNAM Namų darbui. Gyvenimas vietoj. Turi mylėti vaikus. 1600 S. Central Park Ave., ROCKWELL 2360.

HELP WANTED—MALE

Darbininkų Reikia

REIKALINGAS kriaucius prie pamušalų. Darbas garantuotas ant 3 mėnesių. Turi but blaivas. 1857 W. 47 St.

PATYRES KRIAUCIUS dirbti prie kailių. 809 W. 19 St., Walter Norak.

FOR RENT—IN GENERAL

Rendai—Bendrai

ISRENDUOSIU MAISTO koncesiją taverne. 4311 S. Halsted St.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

TAVERNAS SU 4 KAMBARIAIS užpakaly. Naujai išdekoruota. Gera kampinė vieta. Renda nebrangi. Kreipkitės: Jos. J. Radomski, 2259 W. 23 Place, CANAL 6369.

PARDAVIMUI PILNAI įrengtas pool table, cash registeris. Registris kaip naujas. Visą pigiai. Stella Pulisky, 4244 So. Ashland Ave., YARDS 3647.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai—Zemė Parduoti

SU \$100 JUS PRADEDATE įgyti nuosavybą namą, 6 kambarių, visiškai naujoji apylinkė. Gražus namas. Tik ketelį minučių nuo Oak Park. Maži mėnesiniai išmokėjimai. Box 976. 1739 So. Halsted St.

PRIENAMAI PARSIDUODA 2 flatų murinis, 6 ir 6 kamb., stymu apšildomi. Stokeris, 2 karų garažas. Savininkas ant 2-tro aukšto. 5653 So. Justine.

\$500 CASH, IŠMOKANT likusią sumą po \$5 kas mėnesį nupirka 3 flatų murinį ant Wells St. arti 85. Po 5 kambarių su maudymais, pečių šiluma, pilna kaina \$3500.

\$500 CASH NUPERKA murinį ir medinį stūrą su 5 kambarių flatu ir maudyne ant 35-tos art. Wells. Kaina \$3000 išmokėjimas. H. J. COLEMAN, 4706 So. State St. (Mr. Sherer) DREXEL 1800.

DIDELIS BARGENAS

5 akrai, arti 95 ir Cicero. 2 namai. 360 pėdų greta vieškelio. Sukruskite! Tel. STATE 7415.

FARMS FOR SALE

Ukiai Parduoti

NEW LENOX UKIS. Ant svarbaus vieškelio. 25 akrų, stokas, moderniškas 8 kamb. namas, stymu apšildomas, bėgantis vanduo, įvairių vaisių medžiai. Kaina \$11,000. Wierenga and Ottenhoff Co., 1837 Roosevelt Road, CANAL 1263.

WHOLESALE FURNITURE

Rakandai ir Išsiai Parduoti

MOKEDAMAS CASH už rakandus, sutaupyti nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rašykite dėl daugiau informacijų. Vien tik nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus. ALISAUSKAS, Sunas, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone Republic 6051.

Pirkite tose krautuose, kurios garsinasi „NAUJIENOSE“.

A. + A. MARIJONA RAUBIENĖ (RUBY)

Persiskyrė su šiuo pasauliu spalio 19 d., 11:30 val. ryto 1940 m., sulaukus gilios senatvės, gimus Lietuvoje, Kelmės mieste, Raseinių apskr. Amerikoje išgyveno 45 m.

Paliko dideliame nuliudime dukterį Stella Ramanauskas, žentą Nicholas; 3 sunus, Juozapą ir marčią Elzbieta, Bolešlavą ir marčią Johanną, ir Walterį; daug anukų ir anukių, Lietuvoje daug giminių, draugų ir pažįstamų.

Kunas pašarvotas randasi namuose, 6419 S. Kolin Ave.

Laid. įvyks treč., spalio 23 d., 9 val. ryto iš namų į St. Nicholas parapiją, 62nd ir Lawrence, kurioje atsisbus gedulingos pamaldos už vėlionės sielą, o iš ten bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.

Visi A. A. Marijonos Raubienės (Ruby) giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jai paskutinįjį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame, Duktė, Sunus, Zentas ir Giminės

Laid. dir. I. J. Zolp, tel. YARDS 0781.

LOVEIKIS

Siūniam Gėles Telegramui ir Visas Pasaulio Dalis KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams 3316 So. Halsted Street Tel. YARDS 7308

URBA

Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvsėms, Papiusėms mams 4180 Archer Avenue Phone LAFAYETTE 5800

A. A.

AUGUSTAS ZILIUS

Persiskyrė su šiuo pasauliu spalio 20 dieną, 8:35 valandą ryto, 1940 m., sulaukęs 54 metų amžiaus, gimęs Lietuvoje, Mažeikių aps., Laukuvos parap., Kaslėnų km. Amerikoje išgyveno 30 metų.

Paliko dideliame nuliudime dukterį Stellą, žentą William Perry, gimines Chicagoj ir New Yorke, ir daug draugų ir pažįstamų, o Liet. 2 brolius ir jų šeimas. Priklausė prie Chicago Liet. Draugijos ir SLA 226 kp.

Kunas pašarvotas koplyčioje, 2246 W. North Ave.

Laid. įvyks trečiadienį, spalio 23 d., 1:30 val. popiet iš koplyčios bus nulydėtas į Tautiškas kapines.

Visi A. A. Augusto Ziliaus giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jam paskutinįjį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame, DUKTĖ, ZENTAS IR GIMINĖS

Laid. dir. J. Liulevičius, tel. LAFAYETTE 3572.

DR. A. J. BERTASH SAVO LAIVU IŠGELBĖJO TRIS VYRUS MICHIGAN EZERE

Dvi žmonos džiaugiasi atgavę savo vyrus

Dr. Antanas J. Bertash, 756 West 35th street, iš profesijos yra įpratęs gelbėti žmonių gyvybes. Pereito šeštadienio vakarą jis išgelbėjo net tris vienu kartu.

Kaip ir beveik kiekvieną šeštadienį, Dr. Bertash pasikvietęs kelis pažįstamus, savo motorlaiviu "Živilė" išvažiavo pasivažinėti po Michigan ežerą. Jiems esant apie keliolika mylių nuo kranto staiga užėjo smarki audra.

Išgirdo šauksmą.

Matydamas, kad audra gali užsitęsti ilgą laiką, daktaras nusprendė grįžti į uostą. Buvo tai 7 valanda vakaro ir jau tamsu. Dar buvo pusė mylios iki kranto, kada "Živilė" keleiviai išgirdo silpną šauksmą: "Help...". Tamsumo, vėjui kaukiant ir bangoms laivą nūmant į visas puses, "Živilė" plaukdamas ton pusėn iš kur atėjo pagelbos šauksmas, užtikėjo apsisvertusį laivuką. Į jį buvo įsikabinę trys jauni vyrai.

Vienas gulėjo ant apversto dugno ir dar buvo pilnoje sąmonėje. Jis ir pagelbos šaukė. Kiti du pluduriavo vandeny, nustoję sąmonės, ir, tik instinkto vadovaujamos rankos laikėsi laivuko.

"Sulaukėm galo..."

Įtraukti į "Živilę", nežiurint Dr. Bertash pirmos pagalbos, jie sąmonės neatgavo iki nebuvo iškelti į krantą ir pernešti į automobilį.

Pasirodo, kad jie irgi buvo išplaukę didesniu laivu į ežerą, bet dėl iškiliusios audros grįžo uostan, prisiė laivą prie bazės ir veltimi plaukė krantan, kada šėlstančios bangos juos apvertė.

Jų šauksmo niekas negirdėjo ir nežiurint jų visų pastangų atsilaikyti, bangos nešė juos tolyn į ežerą.

"Jau atrodė, kad sulaukėme galo... Musų jėgos buvo išsekę... Mano du draugai jau buvo be sąmonės... Niekur nei gyvo balso... Kunai sustingę nuo šalčio... Jau žiūrėjome gilinei į akis..." kalbėjo Norman Segal, žydas, kurio balsas pasiekė "Živilę". Kiti išgelbėtieji yra Gene Beckman, švedas, ir James Mulligan, airis. Pastarieji abu yra vedę ir jų žmonos sekmadienį į Dr. Bertash rezidenciją nuvyko asmeniškai padėkoti už išgelbėjimą jų vyrų.

Dėkingos žmonos.

Laive be Dr. Bertash, buvo jo dukterė Geraldine, 17, jo sesuo Mrs. Davidonis su dukterimis, Wanda, 16, ir Gloria, 19, ir Povilas Balčaitis, jaunas chigagietis.

"Be Balčaičio pagalbos abejoju ar butume galėję išgelbėti tuos vyrus," pareiškė Dr. Bertash. Vėliau, iškėlus krantan, Balčaitis savo automobiliu išgelbėtuosius išvežiojo į jų namus.

J. P. R.

Pasivogė Ne Vien Pinigus, Bet Ir Seifą

Trys labai ambitiški ir drąsus maskuoti banditai įsibrovė į Elman Sandwich Shop, adresu 38 West Randolph street. Viduj buvo keli valgyklos tarnautojai. Jie gynėsi nuo piktdarių mėtymami "popso" bonkas, bet tie bonkų nepaisė. Pasiėmę pinigus iš registro, jie išstūmė iš valgyklos ir sunkų seifą, įsidėjo į jį trokį ir nuvažiavo niekieno nekludomi. Seife buvo apie \$700.

Sugrižę Europon Apsigyventi Netenka Amerikos Pilietybės

Paliečia Vokiečius ir Italus

Federalinės valdžios organai pradėjo kampaniją Chicagoje ir kitose šalies dalyse atimti Amerikos pilietybę iš asmenų, kurie grįžo į savo pirmąsias tėvynes nepaisydami nieko apie savo kaip Amerikos piliečių pareigas šiai šaliai.

Apgaulingi Pasizadėjimai

Kampanija yra paremta apgavystės statutu iš naturalizacijos įstatymų, statutu kuris iki šiol nebuvo griežtai vykdomas. Valdžia teigia, kad atimamos pilietybės išgauta apgavystės ir melo keliu. Esą, asmenys ėmėsi Amerikos pilietybės ir davė ištikimybės pasižadėjimą, širdy tos ištikimybės nenorėdami jausti.

Vakar valdžios atstovai įteikė Distrikto teismui prašymą panaikinti pilietybę 31 asmeniui. Nors šie prašymai liečia tik Vokietijon ir Italijon grįžusius, ateity domėn gali būti paimta ir kitų tautų žmonių.

Surinkta Įrodymai

Prie kiekvieno prašymo pridėta raštiniai įrodymai apie tu asmenų nepaisymą buti ištikimais Jungtinių Valstijų piliečiais. Beveik kiekvienam atsitikime įrodymus surinko šios šalies konsulariniai valdininkai užsieny. Informacijos rodo, kad asmens atvyko šio šalį, išsiėmė pilietybę ir paskui vėl grįžo į ten iš kur atvažiavo ir ten tapo aktyviais piliečiais, imdami dalyvumą ir politinį gyvenime. Tiesa kai kurie jų apsisprendžia nuolatiniui apsigyventi Europoje, bet vis tiek neinformuoja šios šalies autoritetų.

Išgelbėjo Ne Vien Jo Bata, Bet Ir Patį Medžiotoją

Medžiotojo Bruno Masliuno ir jo kolegų patyrimai

BRIDGEPORT. — Jau pirmiau buvo minėta, kad Juozas Ažukas suorganavo medžioklės klubą, vardu "Bridgeport Gun Club". Klubas pasirendavo didelį ukį su ežeru netoli nuo Spring Valley, ir dabar jau buvo nuvykę su pirma diena sezono atidarymo ančių šaudyti.

Narių grupę sudarė J. Ažukas, Bruno Masliunas, Bill Zičkas, Jos. Banaitis, Vincent Parednis Jr. ir Theodor Binkis.

Parsivežė 40 ančių

Medžioklė buvo sekminga, nes per visus jie parsivežė apie 40 ančių. Bruno Masliunas nušovė vieną antį, kuri krito į dumblyną, tad prisiejo bristi ją pasiekti. Antį pasiėmė, bet vienas batas liko dumblyje. Tada Bill Zičkas atėjo pagalbon ir išgelbėjo kartu bata ir patį medžiotoją. O Juozas Ažukas buvo "bizi" su savo "movie" mašinėle ir tą visą įvykį nufotografavo. —VBA.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

Garsinkitės "N-nose"

WASHINGTON, D. C. — Pirmas sniegas sostinėje. Taip anksti sniegas čia seniai nebūvo pasirodęs.

Pirma Californijos Lietuvės Pažintis Su Chicago —

"Nepaprastai graži ir ma'oni"

LAISKAS NAUJIENOMS

Gerb. Naujienos!

Skubnuos su jumis pasidalinti brangiais įspūdžiais, kuriuos įgijau beklauydamas "Naujienų" Rad'o Programo sekmadienio rytą. Iki šiol turėjau smagumo vien tik laikraštyje skaitydamas apie Pirmyn Chora ir jo turtingą darboto. Bet prieš kelias dienas atvykau iš Californijos Chicagoje apsigyventi. Nemanau, kad galėsiu pilnai įsivaizduoti kokį malonų pusvalandį praleidau savo pirmam sekmadienį Chicagoje. Girdėjau tą jūsi garsų Pirmyn Chora, ar bent grupę jo narių ir paskirų dainininkų.

Kuomet Al. Brazis su Pirmyn atidarė programą su "Pasveikinimo Daina" iš Schubert'o operetės "Kai Gėlės Žydėjo", tuoj supratau, kad klausausi dainininkų su gražiais balsais, gerai sumokintais, puikiai pildant melodiją numerį. Laukiau daugiaus to dainavimo.

Neužilgo pasigirdo garsai tos visuomenės naujos Schuber'to Serenados, kurią sudainavo Brazis, Rukštala, Žukas ir Avelis. Ši kvarteta tikrai pamylėjau. Viena, kad toji Serenada jau nuo seniai yra viena mano favoritų ir antra, šie vyrai taip gražiai išpildė ją.

Mergaičių trio, Skeveritūtė, Rimkaitė ir Kriščiūnaitė, kuris sekė, buvo labai gyvas ir skoningai išpildė savo užduotį. Su tikru smagumu klausiausi šių mergaičių dainavimo.

"Kai ateis Ruduo Šaltas" — buvo daina, kurioje pats Pirmyn Choras linksmino mano širdį. Choras dainuoja harmoningai ir švelniai, kaip jau jus chigagiečiai nuo seniai žinoite. Aš suprantu, kad tokio dainavimo Pirmyn galėjo atsiekti tikrai po ilgo mokymosi po direkcija gero ir gausaus mokytojaus. Jų darbas užsitarnauja daug ir gilaus įvertinimo.

Ačiu už gražią muziką pažintį "Pirmyn" užbaigė ši malonų muzikos pusvalandį su "Meilės daina", kurioje solistė buvo Ona Skeveritūtė. Šis numeris paliko gilaus įspūdžio, ir galiu sakyti, kad, kaip tos "Meilės Dainos" žodžiai sako — "Tyliai žavintis balsas tavo... šviesi lyg žvaigždė augštumoj... Dainų daina esi, amžinai skambėsi..." visi susikaupė mano jausmuose. Taip. Tai tiki yra mano pirmieji įspūdžiai iš Chicago dalies veiklos. Lyg toji "Meilės Daina", jie švies lyg žvaigždė augštumoj, ir ilgai, ilgai mano mintyse skambės.

Už tokią gražią muziką pažintį dėkoju "Naujienoms". Dėkoju ir "Pirmyn" Chorui, jo vedėjui K. Steponavičiui ir visiems dainininkams. Sekanti sekmadienį, spalio 27 d., turėsiu progos pasigerėti Pirmyn Choro darbu dar kartą. Šį kartą išgirsiu visą operetę "Kai Gėlės Žydėjo", nes tą dieną Pirmyn Choras ją statys Sokolų svetainėje.

Tur but, visi Chicago lietuviai laukia šio spektaklio, nes sprendžiant iš to, ką girdėjau sekmadienio programoje, yra ko laukti ir kuom gerėtis. Aš tai jau tikrai busiu.

Dar kartą ačiu "Naujienoms" už jų turtingą programą sekmadienį. Lauksiu jų kiekvieną sekmadienio rytą.

Su gilia pagarba,
Gleilija G-nė.
Chicago, spalio 20 d.

Dainuoc harmoningas duetas, "Gimnazistų Vaizdelis"; Patarimai, Pranešimai

Radio klausytojai turės smagią, sykiu ir įdomią valandėlę praleisti girdėdami nuolatinį antradienio programą, leidžiamą pastangomis Peoples Furniture Company krautuvės.

Šios dienos programas susidės iš gražių dainų, kurių daugumą išpildys harmoningas merginų duetas, panelės A. Ančiūtė ir p-lė Paulinskaitė. Prie to, vaizdelis "Gimnazistų" nuotikiai bus juokingas, sykiu ir svarbus girdėti. Prie to smagi muzika, įvairūs visuomeniški bei prekybiniai pranešimai bus įdomūs ir svarbūs kiekvienam. Taigi, nepamirškite šiandien, antradienį 7 val. vakare užsistatyti savo radio ant stoties WGES. —Rep. xxx.

Gimimai Chicagoj

(Informacijos paimtos iš gimimų rekordų Chicago miesto Sveikatos Departament'e).

SOKOWICH, Kenneth A., 1352 North Damen avenue, gimė spalio 2, tėvai: Anthony ir Lillian.

"KAI GELES ŽYDEJO"
(BLOSSOM TIME)
Stato
PIRMYN CHORAS

SPALIŲ 27
SOKOL SVET.

Pradžia 3 val. p. p.

AUTOMOBILIŲ NELAIMĖS

Žuvo jauna marquetteparkietė

Šv. Kryžiaus ligoninėje pasimirė 20 metų marquetteparkietė Marie Mayer, nuo 3526 West 63rd street. Pereitą penktadienį ji pakliuvo po automobilį prie 63-čios ir Saint Louis ave., prie pat Chicago Lawn policijos nuovados. Ji skubėjo namo į gimtadienio vakarėlį, kuris buvo rengiamas jai pagerbti. Automobilio vairuotojas buvo 22 metų jaunuolis Joseph Chicago, nuo 7231 West 57th street, Summit.

Kitos nelaimės

Automobiliai šeštadienį ir sekmadienį užmušė ir sekamus žmones:

- 60 metų Paul Horvath, 26th ir Illinois Central gelžkelis;
- 42 metų James Pike, 7743 Ridgeland avenue, prie 76th ir Greenwood;
- 57 metų Blanche Hult, 411 North Yale avenue, Vill Park;
- 85 metų Jadwiga Czajka, 1809 Cullerton street, ir
- 40 metų Bernard R. Cottrell, 5318 Matlyand avenue. Jis buvo mirtinai sužeistas jo mašinai ir trokui susikulus prie 47 ir Halsted.
- Apie 60 metų nežinomą vyrą, prie Outer Drive ir Randolph gatvės;
- Kitą nežinomą vyrą, irgi apie 60 metų, kurio kunas buvo atvastas prie 117th ir Doty ave. (spėjama, kad tai gal buvo Peter Kovich, 2233 West 23rd Place);
- 45 metų John Peltzer, 3925 Ainslie street;
- 56 metų Arthur Johnson, 10140 Avenue M.;
- 19 metų Glenn Michols, iš Highland, Ind.;
- 35 metų George H. Reese, iš Volo, Ill.;
- 38 metų Raleigh Joyce, 101 23rd avenue, Melrose Park

Draugijos Palaimintos Lietuvos Narių Žiniai

Sekretorius jau išsiuntinėjo visiems draugijos nariams mūsų vakarienių biuletenus. Ji įvyksta, lapkričio-Nov. 10 d. šių metų.

Todėl, nariai prašomi nesivėluodami grąžinti vakarienių biuletenų atkarpas, rengimo komisiškai bei valdybai. Tas butinai reikalinga pasekmingai vakarienių reikalus sutvarkyti. Paskutinė diena grąžinimui vakarienių biuletenų atkarpų, yra lapkričio-Nov. 2ra diena.

Už komisią
B. J. Jakaitis.

Pirkite tose krautuvėse, kurių garsinasi "NAUJIENOSE"

Diena Iš Dienos

"Draugas" Su Republikona's Rep. ir Dem. Po Vienu Stogu Ir Jie Žino Dalykų Stovį Kodėl Jie Pasiliko L'etuvoj

Daugelis pastebėjo "Draugo" žymų pasvirimą republikonų pusėn dabartinę rinkimų kampanijoj. Kai kas tą kredituoja advokatų Mast-Mastauskui, kuris per pėreitas kelias savaites didelę laiko dalį praleido "Drauge" prie redakcijos deskos. Mastauskas per paskutinius septynis metus ukininkavo Texase.

* * *

Advokatai Olis ir Vasale yra partneriai teisų bizny. Politškai jie pasidalinę: O is — republikonas, o Vasale — demokratas. Pirmasis yra savo partijos lietuvių skyriaus galva ir agituoja už W.lkie, o Vasale — demokratų lietuvių skyriaus propagandos viršininkas ir, žinoma, mano, kad visi turėtų balsuoti už Roosevelta.

* * *

Tų dviejų advokatų politinė akcija yra gražūs pavyzdys kaip Amerikos tikroji demokratija veikia. Stok už ką nori, rinkis kas tau patinka. Vienas kito įsitikinimus ir pažiūras gerbia. Kada pasibaigia politinės kalbos, visi esame vienos šalies piliečiai, visi esame draugai.

* * *

Sovietų Rusijoj tai Olj greičiausiai likviduotų, nes jis "eina" prieš esamą valdžią.

* * *

Vokietija puls Rusiją 1941 metais. Nebent sovietai gražumu atiduos naciams Ukrainą. Bakų aliejaus laukus ir BALTIJOS KRASTUS. Taip sakė svarbų nacių valdininkai Berlyne jaunam Amerikos žurnalistui Richard O. Boyer, kurio necenzuruoti patyrimai Vokietijoj, pradedant vakar dieną, telpa "Chicago Daily Times" dienraštyje.

* * *

Viena didelė Chicago's firma (Carson Pirie Scott & Co.) vakar turėjo viso puslapio skelbimą amerikoniškam dienraštyje apie pšto ženklelius. Pagarsinta ir kelios L'etuvos serijos, jų tarpe išleisti toji pereitą rudenį Vilniaus "atgavimui" paminėti. Skelbime serija nusakoma taip: "Pamini Vilniaus atgavimą — tuščias laimėjimas".

Ir jie žino kaip dalykai su Lietuva stovi.

* * *

West Sidės restoranui "Little Bohemia" likimas turbūt yra lėmęs sulošti istorijoj savotšką rolę. Prieš keletą dešimčių metų ten Thomas Masarykas su savo patriotais bendradarbiais planavo nepriklausomą Čekoslovakiją. Dabar ten dažną dieną pietų metu galite pamatyti žymiuosius mūsų veikėjus, iš įvairių srovių, paskendusius diskusijose apie Lietuvos reikalus. Ten ir visi planai apie kelionę į Washingtoną buvo suformuluoti.

* * *

Parsidavėliai L'etuvai, kurie valgo duoną iš garbinimo Maskvos diktatoriaus, savo laikraščiuose mėgsta nurodyti, kad žiūrėkite kiek "gerų" patriotų L'etuvoj yra, kurie niekur nebėgo, pasiliko darbuotis Sovietinėj tėvynej.

Iš Lietuvos sugrižę žmonės parvežė idomų žinių apie tuos pasiikėlius. Jie tvirtina, kad daugelis n.matė, j.g jie galės Lietuvai daugiau pasitarnauti, neva priadami ir pasilike aukštose vietose.

Tą patį patvirtino ir Jungtinių Valstijų Ministeris Normanas, Kalbėdamas Chicagoje pereitą trečadienį jis pasakė, kad "Buvo asmenų, kurie pasiliko todėl, kad jautė

VAKAR CHICAGOJE

• Du maskuoti banditai apklankė alinę adresu 1813 Roosevelt Road. Kai jie išėjo, tai registeryje nebebuvo \$40. Piktdariai pabėgo automobiliu, kuriame laukė trečias jų sėbras.

• Vakar studentams buvo atidarytos naujos dormitorijos prie Chicago's Northwestern universiteto. Tai garsūs Abbott rumai, siekia 20 aukštų, ir pastatyti vaistų fabrikantų Abbottų šeimos pinigais.

• Vakar Chicagoje lankėsi Mar Simun XXI I-čiasis, patriarchas taip vadinamos "Asiriečių" — rytinių ape'gų bažnyčios, kurią buk įsteigęs Sv. Tamas Apaštalas. Patriarchas yra galva religinės imperijos, kuri vienu laiku siekė apie 80,000,000 žmonių, gyvenančių Mažosios Azijos ir gretimų teritorijoj. Patriarcho sostas yra paveldėjamas ir paprastai pereina patriarchų vyriausiam bro'niui. Patiems patriarchams šeimyn'ns gyvenimas yra draudžiamas. Mar Simun yra 119-asis minimos bažnyčios valdovas.

• Sekmadienį du jauni italai, David Falzone, 22 metų amžiaus ir 18 metų Mary Falzone atšventė savo vestuvių puotą. Jie turėjo rekordinio didžio vedybinį prygą. Jis svėrė suvirš 400 svarų.

• Šėtroj, užpakalyje savo namų, ties 2651 Augusta Bulvaras, pasikorė 63 metų northsidietis John Slarzynski. Žmona sako, kad nusižudymo priežastis buvo bloga sveikata.

• Laikie sumašus vestuvių laiptais nusirito ir užsimušė 54 metų chigagietė Hattie Budzjak. Nelaimė įvyko adresu 1700 N. Washlenaw avenue, kur vestuvių puota buvo surengta.

• Iš 11-to aukšto lango Morrison viešbuty įšoko ir užsimušė salesmanas Stafford H. Phillips iš New Yorko. Jis buvo apie 50 metų amžiaus.

• Po traukinio ratais vakar krito ir žuvo chigagietis Joseph Stock, buvęs Milwaukee gelžkelio tarnautojas. Jis mirė ant Desplaines upės tilto, prie Maywood, kur eina Northwestern gelžkelio traukiniai. Stock buvo 38 metų amžiaus ir gyveno adresu 3237 Warren bulvaras.

• Chicago's jugoslavai, serbai ir kroatai vakar šventė savo spaudės Chicagoj 35-tas sukaktuves.

• Prie Congress ir Peor'a gatvių kampo vakar buvo atarasas negyvas apie 45 metų amžiaus, vargingai pasrėdęs vyras. Atrodo, kad jis buvo nudurtas. Rubų kišenių buvo dvi mažos bonkutės vyno.

• Federalis teismas vakar paskelbė, kad šiandien priešai priims naujas teisejas William J. Campbell. Ikišiol jis ėjo federalio prokuroro pareigas.

Suėmė Jauną Lietuvį Už Plėšikavimą

Policija šiomis dienomis suėmė ir apkaltino vogimu piniginių nuo moterų 17 metų lietuvi Ray Jarą, 5405 S. Honore street. Kartu su juo buvo suminti keli kiti jaunuoliai, 17 metų Robert Van Thyme, 15 metų Julius Chil'man, ir 15 metų John Vukadin, visi iš tos pačios apylinkės.

Jaunuoliai prie kaltinimų prisipažino. Jie apipėšė apie 50 moteriškių, tarp jų ir marquetteparkietę Margaret Janis, nuo 7011 Maplewood avenue.

Jog tai yra jų patriotinė užduotis.

—Juozas Poška